SANDARA
THE LEAGUE
LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States
Adv. Agency — [illegible]
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Yards 4789

METAI XXXI — PENKTADIENIS, LIEPOS- JULY 6 D., 1945 M. — No. 27

Pasikeitimai Washingtone Gali Paliesti Užsienio Politika

Gruožai

Rašo V. G.

DAUGIAU STALINO TARNŲ.

CHURCHILL PRIEŠ KOMUNIZMĄ.

GELBSTI TREMTINIAMS

Londono lenkų valdžia, nujausdama netolimą galą, atsikreipė į Vatikaną prašydama užtarimo arba prieglaudos. Bet Vatikano atstovai pareiškė, jog į tą dalyką jie nenori maišytis. Taigi, paskutinė viltis Arciševskio kabinetui yra kaip dingusi.

Neužilgo daugelis senosios lenkų valdžios diplomatų, tarnautojų ir agentų Amerikoje bus atleisti. Į jų vietą taps, beabejo, paskirti Liublino grupės simpatizatoriai, kurie šioje šalyje padidins Stalino garbintojų skaitlinę. Taigi ir šiuo atžvilgiu Maskva yra nemažai laimėjusi.

— • —

Švedų karališkos giminės narys, grafas Folke Bernadotte buvo tuo tarpininku tarp alijantų ir griūvančios nazių vadovybės, kuri pasirašė besąlyginio pasidavimo sutartį. Prieš porą savaičių jis išleido knygą, užvardintą "Galas". Toje knygoje grafas Bernadotte tvirtina, jog Hitleri nužudė patys jo žmonės gegužio 27 dieną. Paskutinėse savo gyvenimo dienose Hitleris jau buvo pakvaišęs.

Kitoje vietoje knygos autorius tikrina, jog Ribbentropas, nazių užsienių reikalų ministeris, norėjęs pasiduoti rusams, bet ne anglams ir amerikiečiams. Jo planas buvo susidėti su Stalinu ir atsisukti prieš demokratijas, kaip tai jis padarė 1939 metais.

— • —

Rezultatai balsavimų į Anglijos parlamentą dar per porą savaičių nebus žinomi. Nors jie įvyko pereitam ketvirtadienyje, bet kol ateis baliotai iš kareivių tolimuose kraštuose, teks gerokai palaukti.

Savo kalbose Churchill aštriai smerkė komunistus ir įspėjo kad jei Anglijoje laimės kairieji, tai komunizmas lengvai įsiviešpataus ir visam Europos kontinente. Ir Churchill nė trupučiuko neperdėjo.

— • —

Vienas mandragalvis, kritikuodamas "Vienybėje" Amerikos Lietuvių Tarybą ir jos "politikierius" aiškina:

"Lietuvos atstovas Washingtone turi daug geresnių progų kalbėti Lietuvos vardu, negu subankrutiję politikieriai ir klerikalai, kurie Amerikos valdžios akyse neturi reikšmės."

Į tokias pastabas nebūtų reikalo atsakinėti, jeigu tie žmonieliai patys sau nepriešta rautų. Jeigu jau Lietuvos atstovas viską gali atlikti, tai kam gi Amerikos Lietuvių misijai reikėjo siųsti savo atstovus į San Francisco ir net kelti balius pačiame Washingtone?

— • —

Dar žodis kitas apie tuos "subankrutijusius politikierius". Ne kieno kito tik jų pastangomis tapo sutvertas Bendras Lietuviams Šelpti Fondas, kuris gelbsti nuo karo ir priespaudų nukentėjusiems mūsų tautiečiams. Tų pačių "subankrūtijusių politikierių" pastangomis padaryta daug žygių užtarimui skriaudžiamos Lietuvos: suruošta daug mitingų ir išleista literatūros apie Lietuvą ir pan. Smerkti tą viską gali tik tas, kurio galvoje ne viskas tvarkoj.

— • —

Lietuviai jau pradeda viešai nusiskūsti "Office of War Information" žiniomis, kurios paduodamos apie Baltijos kraštus. Tos žinios taip raudonai nudažytos, kad net akis gadina. Pav. neseniai buvo paskelbta buk sovietai savo pinigais atstato Baltijos kraštus. Tuom tarpu tūkstančiai vietinių žmonių dirba kaip vergai kad atstatyti ne tik savo apielinkes, bet ir daugelį sugriautų Rusijos miestų.

Apie bolševikų vykinamą terorą Lietuvoje, apie deportacijas OWI neprasitarė nei žodžio.

— • —

Vienas lietuvis tremtinys pranešė iš Vokietijos, jog pirmose dienose amerikiečiams kareiviams buvo uždrausta broliuotis su išlaisvintais letuviais, nes nežinojo kas jie tokie yra. Tik vėliau, atėjus paaiškinimams iš aukštesnių sferų, toji drauda buvo nuimta. Amerikiečių kareiviai, ypatingai lietuvių kilmės gelbsti kiek išgalėdami savo tėvų krašto žmonėms.

Dar Neužmiršta Ir Mažųjų Tautų

Jeigu Tas Viskas Tik Išsipildytų

Nelabai seniai mūsų prezidentas Truman, kalbėdamas apie priimtą San Franciske taikos čarterį, priminė:

"Joki tauta, joki valstybė, joki grupė tautų negali skriausti kitų. Toki tai kaina, kurią turime užmokėti už taiką.

"Didžiosios valstybės neturi teisės valdyti pasaulį. Priešingai, ant jų tai krinta pareiga vadovauti taikos išlaikymui. Teisingumas privalo būti vadovaujančių obalsiu del visų. Taikos čarterį taikinsime ne žodžiais, bet darbais. Yra tam tikri laikotarpiai planavimui, bet dabar laikas yra veiksmams."

Taigi, prez. Trumanas aiškiai įspėja kitas didžiąsias valstybes susilaikyti nuo skriaudimo mažesnių kaimynų. Kam tas buvo taikinta, nesunku suprasti.

Paleido Savo Propogandą

Bolševikai Berlyne leidžia du savo dienraščius; rengia koncertus ir drožia prakalbas per radio apie sovietiškos sistemos tobulumus. Taipgi rusų okupuo toje Vokietijos dalyje steigiama komunistų partijos skyriai, kurie paima į savo rankas civilę administraciją.

Pagamintas San Franciske Taikos Čarteris nesukėlė didelio džiaugsmo Vatikane. Artimesni popiežiui dvasiškiai nurodė kaipo svarbiausį trūkumą, tai tą, kad jame nepažymėta nei Lenkijos, nei Baltijos šalių vardo.

Iškalbingumo Kontesto dalyviai ir teisėjai prie Dariaus-Girėno Legionierių namo Chicagoje. Sėdi: p-nia J. Daužvardis, Robert Mickeliūnas, Roland Krushas, Ruth Jesudavičius, Marianne Butkus, Anne Rampsch ir P. Grigaitis.

Stovi iš kairės dešinę: Past Commander, B. R. Pietkiewicz, Komiteto Vedėjas, Past Commander J. A. Mickeliūnas, Publikacijos Vedėjas, Adam Makarus, Sh. Vice-Commander, Donald Kareiva, Harry Mazer, Robert Doris, Francis Forgue, Past Commander, Anthony H. Karsper ir Commander Joseph A. Rachus.

BENAMIAIS LIETUVIAIS ŽADA LAIKINAI RUPINTIS UNRA

300,000 Rusų Nelaisvių Nenori Grįžti Namo

Washingtone dabar plačiai kalbama apie tuos rusus, kurie jokiu būdu nenori grįžti į savo kraštą. Amerikiečių ir anglų globoje Vokietijoje, Italijoje ar Šiaurės Afrikoje yra apie 300,000 raudonarmiečių, kurie buvo paimti į vokiečių nelaisvę. Jų tarpe taipgi yra ir darbininkų, kuriuos naziai atgabeno iš įvairių Rusijos dalių. Tie visi griežtai priešinasi priverstinam gabenimui į komunizmo rojų.

Kadangi Maskva griežtai reikalauja juos išduoti, tai čia susidaro paini problema. Amerikos valdžia laikinai sustabdė išvežimą iš Fort Dix, New Jersey 150 rusų, kurie jokiu būdu nenorėjo grįžti ir keletas jų net nusižudė.

Lietuviai Vokietijoje Paliks UNRA Globoje

Tie lietuviai, kurie nenorės grįžti į Sovietų okupuotąją Lietuvą, o tokių yra milžiniška didžiuma, bus pavesti Jungtinių Tautų Pagelbos Administracijos globia arba UNRAI. Jie pasiliks Vokietijos stovyklose dar porą mėnesių. Kas toliau atsitiks su jais — sunku pasakyti.

Pieno pasterizavimo eiga yra sekanti. Pienas įkaitinamas iki 142 laipsnių ir taip pasilieka 30 minučių. Paskiau jis greit atšaldomas iki 50 laipsnių.

Moki žodį, žinai kelią.

PRIMESTOJI LENKIJAI VALDŽIA ESANTI MASKVOS PADARAS

Komunistai Gauna Geresnes Vietas

Amerikos Lenkai Kelia Protestus

Washingtonas ir Londonas visgi pripažino reformuotą Liublino grupę kaipo legalę Lenkijos valdžią. Toje valdžioje 75 nuoš. yra Maskvos paskirti komunistai, o likusieji parinkti iš vietinių arba atvykusių iš Anglijos.

Amerikos lenkai pasirodė labai nustebinti tokiu pripažinimu. Girdi, kol Lenkijoje būna sovietų kariuomenė ir žvalgyba; kol jos valdžioje didžiumą sudaro bolševikai, tol apie nepriklausomą Lenkiją negalima kalbėti.

Lenkų Kongreso vadovybė neseniai buvo išsiuntusi prez. Trumanui memoranduma, kuriame reikalauta sulaikyti pripažinimą Liublino grupės iki nepaaiškės tikroji jos politika.

Tie visi rūpesniai ir protestai yra visai suprantami. Demokratinės grupės, būdamos mažumoje naujame ministerių kabinete, nieko negalės padaryti. Kad kokio dar, komunistai gali jas išspirti ir paskiau pravesti tokius rinkimus, kokie jiems patinka. Amerika ir Anglija, davusios pripažinimą tai valdžiai, jau nieko negalės sakyti.

Gana keistai skamba ir tas faktas, kad valdžias pradeda skirtis ne patys žmonės, bet svetimų valstybių atstovai, ergeliuodamies tarpusavyje. Tas jau sumindžioja pamatinius demokratijos principus.

Juodoji Rinka Suka Sau Lizdą Vokietijoje

Bolševikai Turi Iš To Didelį Pelną

Amerikiečių korespondentai, kurie neseniai aplankė Berlyną, pasakoja apie išsiplėtusią juodąją rinką, kurią palaiko sovietai. Girdi, Berlyno gatvėse atvyksta trokai su sviestu, dešromis ir kitais maisto produktais. Už sviesto svarą reikalauja 500 markių, kas amerikoniškais pinigais, pagal oficialį kursą būtų 60 dolerių. Dešros svaras kainuoja $12.

Vokiečiai nusiskundžia, kad bolševikai suima maistą ūkiuose paskiau veža į Berlyną ir parduoda jį juodoje rinkoje, gaudami už tai milžiniškus pinigus. Brandenburgo provincijos gyventojai dėjuoja būk rusai atėmę iš jų visus gyvulius.

Kap. Edvardas Silkas Viešėjo Pas Tėvus

New Haven, Conn. — Pailsėti po sunkių kautynių, grįžo pas savo tėvus kapitonas Edwardas Silkas. Tarnyboje jis išbuvo virš trejetos metų. Dalyvavo mūšiuose Šiaurės Afrikoje, Italijoje ir Pietų Prancūzijoje. Už atsižymėjimus tapo apdovanotas įvairiais medaliais.

Amerika Užims Stipresnę Pozicija Pasaulio Reikaluos

Churchill Sakosi Gavęs Didžiumą

Konservatyvių Partija Turės Didžiumą

Premieras Churchill išreiškė pasitenkinimą buvusiais rinkimais į Anglijos parlamentą, žinodamas iš anksto, kad jis gaus didžiumą. Galūtini rinkimų rezultatai gal bus paskelbti tik už poros savaičių, nes laukiama kareivių balsų.

Bet darbo partijos vadai sakosi irgi laimėjo bent šimtą naujų vietų, nors prie absoliutės didžiumos jie nepretenduoja. Darbiečiai skelbė, jog įėję valdžioje jie pradės vykinti socializmą ir palaikys gerus santykius su Maskva.

Vokiečiai Paslėpė Savo Turtus Kitose Šalyse

Washington. — Vienas žymus valdininkas iždo departamento — Orvis Schmitt pareiškė, jog vokiečiai turi paslėpę daug turto neitralėse šalyse ir tą turtą tikisi vėliau pavartoti naujiems apsiginklavimams. Buvusieji nazių vadai buvo išsiuntę milionus dolerių turto į Švediją arba Šveicariją. Dabar tuos pinigus alijantai bandys konfiskuoti.

Pirmutinis Fordas Jau Dunda Detroito Gatvėse

Pirmasai nuo 1942 metų Fordo automobilius civiliems žmonėms tapo pagamintas pereitam antradienyje ir nudundėjo Detroito gatvėse parodymui. Šiais metais Fordas tikisi išleisti tik 39,910 mašinų. Bet tų gražiųjų modelių labai ir labai bus sunku gauti, nes pareikalavimas yra milžiniškas.

Lietaus vanduo gydytojų pripažintas kaipo sveika priemonė prausti veidą

Gali Įvykti Pasikeitimų Santikiuose su Maskva

Aiškus Nukrypimas Nuo Roosevelto Politikos

Permainos, kurios įvyksta prez. Trumano kabinete, gali turėti įtakos į tolesnę Amerikos politiką. Naujas valstijos sekretorius James Francis Byrnes, iš So. Carolina, tapo vienbalsiai Senato patvirtintas. Iždo sekretoriaus Morgenthau rezignacija taipgi greitai buvo priimta. Iš Baltojo Namo patarėjų tarpo pasitraukė ir Harry Hopkins, kuris neseniai sugrįžęs iš Maskvos, papasakojo apie gražumą rusų mergaičių.

Sykiu su šiais pakeitimais neišvengtinai persimainys ir toji politika, kurią vedė Rooseveltas. Ji buvo perdaug nuolaidi, ypatingai Maskvos atžvilgiu ir ačiu jai Europoje susidarė komplikuota ir įtempta padėtis. Prez. Trumanas nori paskirti į atsakomingas vietas žmones su stipresniu nugarkauliu, kurie drąsiau gintų tradicinį Amerikos nusistatymą.

Panašus reiškinys matomas ir Anglijoje, kur Churchill pasireiškė laike rinkimų kompanijos jog jo partija bandys apsaugoti Europą nuo komunizmo bangų.

Sovietai Padalino Maisto Korteles

Berlyno Gyventojai Padalinti į Penkias Kategorijas

Okupuotame Berlyne įvedė naujas maisto korteles, padalindami gyventojus į penkias kategorijas. Sunkiau dirbantieji gauna į dieną 20 uncijų duonos, tris uncijas mėsom, unciją taukų, 13 uncijų bulvių. Tikrosios kavos duodama 3 uncijos į mėnesį. Nedirbantieji gauna į dieną 10 uncijų duonos ir vieną unciją mėsos.

Kas Dabar Apgyveno Tą Gražų Palangos Kurortą?

Palangoje Dabar Pilna Neprašytų Svečių

Visokių Yra Tik Lietuvių Nesimato

Bolševikų laikraščiai Vilniuje aprašė vieno "saviškio" kelionę į garsų kadaise Palangos kurortą, prie Baltijos jūros. Nuvykus jam tenai, raudonarmiečių grupės vadas Gaško prabilo:

— Leiskite paklausti, ko jums reikia?

Buvo parodyti tam tikri dokumentai ir leidimai; kariškis pasitenkino. Toliau keliaujantis rašo:

"Pasirodo naujas pažįstamas — Leningrado artistas. Štai rusas, čia ukrainietis, čia tadžikas, čia armenas. Tai puikūs vyrai".

Bet nepažymėjo, kad visoje Palangoje jis sutiko bent vieną lietuvį. Pastarieji, matyti, visi iškraustyti, kad nepabėgtų arba kad užleistų vietą atėjūnams nuo Volgos ir Azijos.

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
Editorial Office:
840 West 33rd St., Chicago Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.
840 West 33rd St., Chicago, Illinois
UŽSAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

Keisti Dalykai Dedasi Pasaulyje

Vienas švedų aristokratas, 17-tam šimtmetyje, išleisdamas savo sūnų diplomatinei misijai pas Prancūzijos karalių, ištarė: "Keliauk sūnau ir patirk kaip keistai ir nerimtai šiandie tvarkomas pasaulis."

Šiandie, gal daugiau negu anais laikais, tenka stebėtis tokiu nerimtumu. Pasekoje žiaurių kautynių ir įvairių diktatoriškų propogandos vėjų, žmonių sąžinė ir jausmai atbuko. Kaikuriems gi visai apsisuko galva. Kai Baltijos kraštuose, Lenkijoje ir Balkanuose tūkstančiai žmonių žūdoma vien del to, kad jie nenori priimti komunizmo kaip šventos evangelijos, tai demokratiškų šalių visuomenė neatkreipia veik jokios domės ir tik pečiais pakraipo. Taip vadinami liberaliniai sluoksniai, kurie pirmiau atkakliai gindavo žmonių teises ir laisvę, šiandie pataikauja raudnam Molochui, kuris praryja vieną tautą paskui kitos.

Nelabai seniai buvo pranešta, jog nazizmo lopšys Bavarija, kuri drauge su kitomis Vokietijos dalimis kariavo prieš alijantus, už aštuonių mėnesių gaus pilną savivaldybę. Jau dabar priešakyje civilės administracijos stovi vietinis Dr. Fritz Shaeffer, kuris yra savo šalies patriotas, o ne koks kvislingas.

Austrijai taipogi pažadėta nepriklausomybė, nors toji šalis visą laiką rėmė Hitleri. Niekas nesikesina amžinai pavergti ir kitus vokiečius, nors dabar jie ir yra griežtesnėje alijantų kontrolėje. Tuom tarpu Lietuva, kuri visą laiką buvo linkusi vakarų demokratijų pusėn, norima sunaikinti, o jos žmones likviduoti. Per tūkstantį metų lietuvių tauta galėjo išlikti gyva ir pergyventi visokias audras. Bet užsibaigus taip vadinamam tautų išlaisvinimo karui didžiausia bausmė uždedama ne tiems, kurie karą pradėjo, bet tiems, kurie visai nepakėlė ginklo ir niekuom nenusikalto!

Jeigu atbukusioji žmonių sąžinė galės patvirtinti tokius neteisingumus, tai apie ramiąją gadynę ir pastovią taiką sunku bus ir kalbėti. Naujieji taikos rūmai, pastatyti ant kapo sunaikintų tautų, ilgai neišsovės ir sugrius.

Visi, kurie trokštame žmonijai geresnės ateities privalome subrusti kol dar nepervėlu, kad tautų naikinimo procesas būtų sulaikytas ir kad būsimoji taikos konferencija nevirstų į paprastą vergų prekyvietę. Drąsiai priešindamiesi tokiai krypčiai mes pagelbėsim ne vien Lietuvai, bet ir pačiai taikai.

Pasaulinė Darbo Organizacija

Ne visi yra apsipažinę su taip vadinama Pasauline Darbo Oragnizacija -- "Inteanational Labor Organization", kuri pabaigoje pereito mėnesio posėdžiavo Quebec, Kanadoje ir padarė visą eilę svarbių tarimų.

Tos organizacijos tikslas yra pasirūpinti, kad po šio karo visų šalių darbininkams būtų progos ne tik dirbti, bet ir naudotis visomis laisvėmis. Kitaip sakant, organizuoti darbininkai priešinsis bile kokiom diktatūrom, kurios padeda juos į vergų kategoriją.

Kadangi šiais laikais vienos šalies gerbuvis nemažai priklauso nuo kitų šalių, tai ateinančiais metais Paryžiuje bus sušaukta pasaulinė darbo konferencija, kurioje bus svarstoma žalios medžiagos paskirstymas, muitų nustatymas ir pan. Taipogi bus paliesti ir socialės globos klausimai, kaip tai pensijos senatvėje, priežiūra ligose ir pan.

Triukšmavimai Nieko Gero Neatneša

Kuomet Clevelandiečių grupė sumanė "pajudinti žemę", šaudant iš tuščių pustalietų į visas puses ir taikinant tarpe kitų ir į Sandarą, kaikurie ištikro pamanė, jog čia kas tokio atsitiks. Toji kritika ir puolimai, kurie pasiliejo tartum iš gausybės rago, buvo kaip ir pasiruošimas kokiai ten revoliucijai, nuversti ALT., Šelpimo Fondą, sunaikinti sroves ir nuvaryti "politikierius" į pipirų žemę.

Bombardavimai tęsėsi per ilgus mėnesius ir jie dar nesustojo iki šiam laikui. Iš to kas jau yra nugirsta ir pastebėta galime padaryti trumpa apžvalgėlę. Clevelandiečių grupės popierinės atakos pagimdė tam tikrą skaičių fanatikų, kurie nieko kito nedaro tik atakuoja kitų srovių veikėjus. Lietuvos gelbėjimas, taip kaip eilinei davatkai svieto išganymas — pasiliko kur tai toli užpakalyje.

Tieji vienpusiškumo ir neapykantos prisigėrę "vajauninkai" ilgainiui pasidarė labai įkirūs ir pačiai Clevelando grupei. Jų raštai ir plepėjimai daugiau negu kas kitas diskredituoja tuos karščiuosius Clevelando "tautininkus". Ne gana to, naujai iškepti fanatikai dažnai atsisuka ir prieš savo mokytojus. Sumaišyk žmogui protą, tai jis nežinia ką padarys.

Taigi, viso to durnavojimo rezultatai yra pusėtinai mizerni. Clevelando grupė dabar turėtų pasisamdyti geresnių strategų, kurie ištrauktų ją iš tos klampynės ir šiek tiek atitaisytų jų vardą Amerikos lietuvių visuomenėje.

Sovietų Rusija ir Gibraltaro Sąsmauka

Nelabai seniai įvyko vienas diplomatinis incidentas į kurį verta atkreipti daugiau dėmesio. Pradžioje šio karo, Ispanija užėmė Tangiero zoną, priešais Gibraltarą. Toji zona pirmiau buvo internacionalizuota ir ją valdė Anglija, Prancūzija ir Ispanija. Dabar anglai pareikalavo, kad gen. Franco ištrauktų iš Tangiero savo kariuomenę ir kad toji zona grįžtų į trijų valstybių rankas.

Besiruošiant įvykinti tas permainas, Sovietų Rusija staigiai pareikalavo, kad ir jos atstovas būtų tose derybose, nes Rusija esanti užsitarnavusi Gibraltaro sąmauką, kuri kontroliuoja kelią iš Vidužemio jūros į Atlantiką. Anglai suprato ką tas reiškia ir pasitarimus atidėjo neapibrėžtam laikui.

Kaip matyti, tai Sovietų Rusija bando įlįsti į svarbiuosius Anglijos susisiekimo centrus. Gal neužilgo ji pareikalaus, kad tam tikros privilegijos jai būtų suteiktos Suezo kanale ir Singapure, kuris yra Indijos vandenyne. Stalino apetitams juk nėra ribų.

Apžvalga...

LIETUVIAI KANDIDATAI Į VALDIŠKAS VIETAS

Pennsylvanijos lietuviai, pasirodo, geriausiai yra susiorganizavę politikoj. Kuomet didžiųjų kolonijų lietuviai retai teišstato savo kandidatus, tai Wyoming klonio tautiečiai turi po keletą. Štai neseniai "Garsas" patiekia tokias birželio 19 dienos pasekmes:

Antanas J. Brijunas laimėjo nominaciją perrinkimui Newport Township mokyklų direktoriaus vieton; Edward J. Vaitulevičius — demokratų tikietu Wilkes-Barre miesto tarybon; W. J. Chesna Hanover Township iždininko vieton; Baltrius Skučas Sugar Notch councilmano vieton ir pan.

Lietuviai politikieriai, gyvenanti į rytus ir į vakarus, turėtų pasimokinti iš anų politikavimo gudrybių.

NUSITARĖ GRIEŽČIAU KOVOTI SU JUODĄJA RINKA

Mėsos ir sviesto krizis, kuris pradėjo aštriai pasireikšti, atkreipė visuotiną dėmesį. Daugelis klausinėja: del ko gi turi trūkti mėsos, kuomet šioje šalyje tiek daug visko pagaminama? Aišku, nemažai maisto nueina į užjūrius, bet gera dalis pakliūna į juodąją rinką, kurioje kainos yra žymiai aukštesnės.

Naujas agrikultūros sekretorius Clinton Anderson nusitarė paimti nagan juodąją rinką ir griežčiau kontroliuoti gyvulių skerdimą ir mėsos distribuciją. Bet čia dar ne viskas.

Kaikurie farmeriai nusiskundžia, jog auginimas gyvulių jiems neapsimoka prie dabartinių oficialių kainų. Todel valdžia turėtų paskirti tokiems ūkininkams subsidijas ir tuo būdu padidinti gamybą.

SOVIETŲ KARIUOMENĖ TURI DABAR APLEISTI LIETUVĄ

Užsibaigus karui su Vokietija, Lietuva nustoja savo svarbos kaipo militarinė bazė arba teritorija per kurią turi eiti priešakinių armijų aprūpinimas. Todel pagal priimtas taisykles ir sekant tarptautinę teisę, Sovietų Rusija privalo ištraukti savo kariuomenę iš Lietuvos ir krašto valdymą atiduoti žmonių rinktiems atstovams.

Turėtų liautis bile koks terorizavimas arba grūdimas žmonių į Sibirą. Ką galėjo pateisinti nepaprasta karo padėtis, to jau nebėra dabar, pasirašius paliaubas su Vokietija. Todel pirm išvykstant mūsų prez. Trumanui reiktų atsikreipti į Amerikos vyriausybę prašant palengvinti Baltijos kraštų padėtį.

IR JI NULIUDO

Jai nerūpėjo rytelis kelti,
Nei per rasužę grėblelis traukti;
Tik jai rūpėjo sapnai sapnuoti,
Bernelis laukti.

Ir ji nuliūdo, galingai liūdi,
Lyg Vakarinė už debesėlio,
Ir pro svajones iškilus ješko
Ramaus šešėlio.

Nurimk sesute ir neliūdėki,
Daržely tavo žiedai rasoja,
Ir ten nuo miško bėram žirgely
Bernelis joja.

Nurimk, sesute, dainuok dainelę,
Kuri galiūnas iš karstų šaukia,
O tavo balsas juk visa gali,
Tik žodžių laukia.

Tėvynės kraštą daina mylėki,
Mylėki žodžiu ir atminimais,
O bus tau leimės, bus tau ramybės
Visais troškimais.

— F. Kirša.

Susirūpino Likimu

Plėšikai pasislėpė krūmuose ir laukia atvažiujančio pirklio. Praeina valanda, kita, trys ir keturios, bet pirklio nesamato. Plėšikus apėmė nerimastis.

— Ką tas gali reikšti, kad jis taip ilgai nepasirodo? — klausia vienas.

— Gal, neduok Dieve, su juom kas blogo atsitiko?... pastebi kitas.

PER MANO KOŠTUVĄ

Taigi ir čechai nusprendė atiduoti teisman visus tuos, kurie bendradarbiavo su naziais.

Tik kažin ar toje šalyje atsiras užtektinai neprasikaltusių, kad iš jų sudaryti "džiūrę".

Buvęs ALR. Katalikų susivienijimo sekretorius J. Šiaučiūnas neseniai parašė Brooklyno savaitraštyje:

"Mūsų pamylėti dvasios vadai nuėjo tarnauti bedieviams. Jie pamylėjo bedievybę, kerštą, puikybę, užsispyrimą ir blizgantį šetono auksą..."

Įdomu būt patirti kam gi dabar bando tarnauti p. Šiaučiūnas? Ar tiktai ne Clevelando Charliui?

Dar atsimenam, kaip pradžioje depresijos buvo puolami bankai, ištraukimui pinigų.

Well, dabar kai laikai geri, tai vietoje bankų užpuolame restoranus ir kartais priverčiame juos užsidaryti.

Kai buvo maisto, tai nebuvo pinigų; kai yra pinigų — neužtenka maisto. Nuo trūkumų niekad nesam laisvi.

Gyvenimas tai kanklės, kuriomis gali groti kad ir didžiausias nemokša.

Nuostabu, kad lietuviškų sovietų komisaras Paleckis dar tebesėdi savo vietoje.

Jam irgi reikėtų vykti į Sibirą, nes ten jau atsidūrė didesnė pusė jo pavaldinių.

Vienas amerikietis kareivis parašė, kad Prancūzijoj jis gyvena pas šeimininką, kuris per 65 metus visai negėręs vandens.

Bet jis tur būt geria vyną ar alų, nes kitaip pavirstų į Egipto mumiją.

Šykštuolis kad ir daug turi, bet jam visada ko nors truksta.

Man prisimena nameliai,
Paprasti, šiaudais dengti;
Kaip turtingi jų vaizdeliai,
Visad jie bus man šventi!

Sovietų žymiausias prokuroras Višinsky yra pasakęs, jog Amerikoj baudžia už pavogimą duonos kepalo, bet ne už geležkelio arba visos korporacijos.

Gerai, o kaip dabar turėtų būti baudžiama Sovietų Rusija už pavogimą trijų Baltijos šalių?

— Kas buvo jūsų motina prieš jos apsivedimą?

— Aš neturėjau motinos pirm negu ji ištekėjo.

Kaikurie taip vadinami "tautininkų" laikraščiai pikčiau šmeižia savo tautiečius, negu atviri mūsų tautos priešai.

Pasirodo, jog netik žmonės, bet ir laikraščiai pergyvena antrą kudikystę.

Sakoma, jog neužilgo SLA. pradės vykinti "konversiją". Lietuviškai tas žodis reiškia — "atsivertimą".

Taigi susivienijimo kuopos dabar lauks kokio nors švento Jono, kuris pastatytų jas ant tiesesnio kelio. — **Eolas.**

Gydytojo Patarimas

Daktaras pasakoja ofiso vedėjui:

— Tamstai reikalinga daugiau ramumo. Būtų gerai kad pasiliktumet porą valandų ilgiau ofise, vieoj, kad eiti namo.

Pirklis Karo Bonus ir Štampas.

TREMTINIŲ KOMISIJOS ŽODIS VISUOMENEI

Tremtinių Reikalams Komisijos Atsišaukimas

Patikrintomis žiniomis iš Europos, lietuvių tremtinių ir karo aukų skaičius ten siekia kelių šimtų tūkstančių asmenų skaitlinę.

Visai naturalu, kad mūsų visuomenė jau nuo seniai rūpinasi gelbėti tai, kas dar yra galima išgelbėti. Tremtinių šelpimo — aprūpinimo maistu ir drabužiais — reikalais gražiai rūpinasi BALF. Teisinę ir paieškojimų pagelbą stengsis teikti naujai įsteigtoji Amerikos Lietuvių Tarybos komisija, kurios raštinė veiks Lith. Amer. Council, SOCIAL SERVICE BUREAU vardu, 233 Broadway, New York 7, N. Y.

Jau dabar kasdien gaunami pluoštai telegramų, laiškų, paklausimų ir prašymų apginti tremtinių teisinę būklę, surasti gimines, arba pagelbėti Amerikon atvykti. Naujai įsteigtoji komisija stengsis savo darbą išplėsti per savo padalinius-skyrius po visas mūsų kolonijas.

Komisija savo darbe vadovausis lietuvybės ir artimo pagalbos dėsniais ir jos artimiausieji uždaviniai bus šie:

a) Sutvarkyti tremtinių teisinę padėtį;

b) Rasti jiems saugias apsigyvenimo vietas;

d) Aprūpinti jų kultūrinius ir moralinius reikalus, tiesioginiai ir per organizacijas, kurių žinioje daugumą tremtinių yra.

Komisija numato platų darbą pačios mūsų visuomenės tarpe. Jau patsai didelis skaičius Lietuvos tremtinių pasako, kiek mes jų tarpe turim sau artimų, giminių, draugų ir kaimynų. Todėl komisija rinks visas informacijas apie tremtinius ir jų būkle. Biure veiks paieškojimų ir patarnavimų skyrius, kuris patarnaus tremtiniams susirasti savo gimines savitarpyje ir Amerikoje. Tiems, kurie turi galimybės čia atvykti mes stengsimes padėti susitvarkyti formalumus. Tai yra tik dalis įvairių darbų, kuriuos Biuras stengsis dirbti. Savaime aišku, darbas priklausys nuo padėties reikalavimų ir nuo veikimo galimybių.

Mūsų visuomenė, kuri visada parodo savo jautrumą lietuviškais ir žmoniškumo reikalais, čia turės progos pasireikšti. Tegu pajus mūsų vargo broliai ir seserys, kad yra kas juos atjaučia, jais rūpinasi. Lietuvis, kad ir nustojęs savo tėvynės, turto, artimųjų, keliaudamas iš vietos į vietą po klaikųjį pasaulį, vistiek žino kur eiti, ko imtis, į ką kreiptis.

Visi mes ar mūsų tėvai, kadaise atsisveikindami Lietuvoje su namiškiais, tarėme sudiev ir žadėjome jų neužmiršti. Atėjo sunki bandymų valanda; neužmirškime ir padėkime savo tautiečiams.

Amerikos Lietuvių Tarybos Tremtinių Reikalams Ko-ja.
Jonas V. Grinius, pirm.
Adv. W. F. Laukaitis, v-p.
Elena Devenienė, sekr.
A. Gabaliauskienė ir adv. K. R. Jurgėla, nariai.

Pittsburgho Lietuviai Dalyvavo Iškilmėse

Liepos 4 dieną Pittsburghe įvyko visų tautų šventė. Šiais metais ji buvo gražiame Shenley Parke, kur suplaukė desėtkai tūkstančių žmonių. Lietuviai irgi dalyvavo, pasiųsdami savo jaunų šokėjų grupę, kurie pašoko tipingus liaudies šokius. Buvo pasakyta ir keletas žodžių apie lietuvių tautos ypatybes.

Amerikos Darbo Federacija įsteigė 1881 metais.

Kokia galva, tokia kalba.

PASKOLOS DAROMOS
ant Pirmų Morgičių
už pigesnį nuošimtį—be komišino
PAS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Ass'n of Chicago
2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANal 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

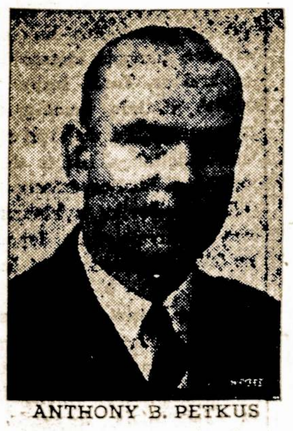

ANTHONY B. PETKUS

Nuliudimo Valandoj
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
Laidotuvių Direktorius
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
6812 So. Western Avenue, Chicago
Telefonas GROvehill 0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICero 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

Apie Įvairius Dalykus

Seniau Ješkojo Degtinės, o Dabar Mėsos

Detroite kaip ir daugelyje kitų Amerikos miestų jaučiasi didelė mėsos stoka. Alkani detroitiečiai masėmis keliauna į Windsor, Kanadą, kad pavalgyti pietų ar vakarienės. Valdininkai apskaitliavo, jog bėgyje 48 valandų pravažiavo 12,000 automobilių.

Kanada mėsos atžvilgiu yra laimingesnė del to, kad jai nereikia maitinti milionus kitų žmonių, kuriuos palietė karas.

Taigi amerikiečiai vis ką nors gero suranda Kanadoje. Pirmiau, prohibicijos laikais, ten ješkodavo geros degtinės ir alaus, o dabar bando gauti mėsos.

Tokiems Dalykams Nėra Nustatytos Kainos

Viena moteriškė pašaukė O. P. A. ofisą Salt Lake City, klausdama: "Koki yra nustatyta kaina už iškasimą vyro?"

Tarnautojas buvo nustebintas tokiu klausimu, bet besikalbėdamas patyrė, jog toji moteriškė nori perkelti savo vyro liekanas iš vienų kapinių į kitas ir jog už tą darbą iš jos pareikalavo $35. Moteriškė mano, jog 15 dolerių turėtų užtekti.

Biūro tarnautojas pranešė jai, jog OPA. neturi "ceiling price" tokiems dalykams.

Vištų Negali Maitinti Deimantais

Farmeris George Harr, netoli Omaha, Nebr. lesino vištas. Beriant grūdus iš jo žiedo iškrito deimantas ir viena tų vištų greit ji pagavo. Farmeris tikrai nežinojo kuri višta praryjo tą brangų dalyką ir jis nutarė užmušti visą 240 ir paješkoti deimanto viduriuose. Taip jis ir padarė. Vištos dingo, bet deimantą surado.

Keblumai Su Svoriais Senovės Lietuvoje.

Suprantama, senesniais laikais neturėta tokių tobulų svarstyklių ir mastų kaip dabar. Anais laikais buvo svaras, kuris susidėjo iš grivinų, arba dviejų sidabro gabalų. Pudas turėjo 40 svarų. 1425 metais Vytautas pasiuntė Jogailai sidabrinį lopšį del jo sūnaus. Lopšys svėrė 100 pudų.

Medus buvo matuojamas kaušais, gorčiais ir milžtuvėmis. Audeklas buvo atrėžiamas uolaktimis, kurios buvo truputį trumpesnės už dabartinį mūsų yardą. Sieksniai irgi buvo madoje; jie susidėjo iš trijų uolakčių.

Javams vartojo bačkas, bet pastarosios nebuvo vienodos. Todel prie karališkų rumų Vilniuje tapo pagaminta standarinė bačka, kurion tilpdavo 72 garčiai. Specialiu seimo nutarimu 1677 metais visoje Lietuvoje tapo įvestos bačkos, bet jos skyrėsi nuo tų, kurias vartojo lenkai arba vokiečiai.

Tik iš ten Atsiliepė

Viena moteriškė per keturias savaites garsino Londono laikraštyje, jog paješko kambario. Bet per tą laiką gavo tik vieną atsiliepimą. Laišką parašė jai koks tai keistuolis iš silpnaprocių ligoninės, siųlūdamas jai pusę savo kambario.

Reiškia, ir Anglijoj yra didelė būtų stoka.

Parama Lietuvos Gelbėjimo Akcijai

Aukos Amerikos Lietuvių Tarybai

Nuo 1945 metų birželio 7 dienos iki birželio 30 Amerikos Lietuvių Tarybai prisiuntė šias aukas:

Lithuanian National Cemetery, Justice, Ill. -------- $ 10.00
Anton Miliauskis, C-go 5.00
Mrs. M. Ramansuskienės, New Haven, Conn. surinktos aukos, persiuntė M. Vietaitis ---------- 10.00
Norwoodo geros valios lietuvių būrelis, prisiuntė Mr. Joseph Versiackas, Norwood, Mass. ---------- 20.00
Toronto lietuviai, surinko ir persiuntė Mrs. Ona Indrelienė, Toronto, Canada -------- 25.00
J. Sheputis, Chicago, Ill. 10.00
William Bluvas, Fort Pain, N. Y. ---------- 2.00
Athol, Mass., lietuvių sudėtos aukos, kurias persiuntė kun. P. Juraitis ---------- 65.00
Už parduotas knygas -- 6.10
Norwoodo Katalikų Federacijos skyrius Lietuvos Steig. Seimo minėjimo metu surinktos aukos, persiuntė kun. S. Kneižis ---------- 64.65
ALT. Binghamtono Skyrius, St. Seimo paminėjimo metu surinktos aukos, persiuntė sekretorius P. B. Balčikonis -- 66.12
S. Zavadskis, 324 W. Broadway, So. Boston, Mass. -- 10.00
Lietuvai Remti Draugija, Mass. valstijoj -------- 300.00
Mrs. Anna Jendszczak, Wilkes-Barre, Pa. ---------- 18.75

Kodel Musų Bolševikai Dabar Nereikalauja Antro Fronto?

Prieš metus laiko ne tik Worcesteryje, bet ir visur kitur musiškiai bolševikai kaip morčinės katės šaukė apie antrą frontą. Dabar tos cipdavatkės tyli ausis suglaudusios. Praeitą sekmadienį vienas didelis kremliaus garbintojas apsiašarojęs pasakojo, kad jo du sūnūs kariauna Pacifike ir jog vienas sužeistas.

Aš jam pastebėjau: "Kodel jūs dabar nereikalaujat kad Rusija atidarytų antrą frontą? Tas palengvintų jūsų vaikams greičiau sumušti Japoniją."

To žmogelio upas greit pasikeitė. Jis piktai ėmė išmetinėti, kad Rusiją "baderiuoja" Anglija ir kitos šalys. Mat, jie vis suranda visokių pasiteisinimų, kad ir durniausių.

— **Worcesterietis.**

Nauja Detroito Lietuvių Draugijų Sąrišio Valdyba

Šiuo svarbiu momentu ir Detroito lietuviai palaiko vieningą frontą. Jie turi sutvėrę Draugijų Sąrišį, į kurį įeina visos svarbesnės organizacijos. Neseniai tam sąryšiui išrinkta nauja valdyba, kurion įeina žinomi visuomenės darbuotojai:

Pirm. — P. Medonis, sekretoriu — K. Semaška, iždininku— J. Pilka, iždo globėju — J. Šniras. Naujoji valdyba yra plačiai užsimojusi padirbėti ir išjudinti vietos lietuvius.

Pasiuntė 7,000 Svarų Drabužių

Vietinis šalpos fondo 76 skyrius turėjo pikniką pereitą sekmadienį, bet nelaimei pasitaikė lietus ir šiek tiek pagadino. Šis skyrius pasiuntė 7,000 svarų drabužių į centralinį sandėlį New Yorke. Skyriaus pirmininkė yra p-ni E. Paurazas, sekretorė p-ni M. Stanton, finansų raštininkė p-ni A. Molis, iždininkas D. Brazis, iždo globėjai J. Šniras ir P. Medonis.

New Haven, Conn.

Bus Paminėta Lietuvos Steigiamojo Seimo Sukaktuvės

Kalbės SLA. Prez. W. Laukaitis

Mūsų kolonijos lietuviai rengiasi prie nepaprastų iškilmių — Lietuvos Steigiamojo Seimo 25 metų susirinkimo jubiliejo. Tas paminėjimas įvyks sekmadienyje, liepos 22 dieną. Jį rengia visos vietinės draugijos, susijungusios į Amerikos Lietuvių Tarybos skyrių.

Ruošiama įdomi programa. Kalbėtoju pakviestas SLA. prezidentas W. Laukaitis. Jis papasakos mums daug ką naujo apie vėliausius politinius įvykius ir apie San Francisco konferenciją. Bus ir kiti kalbėtojai.

Iškilmės rengiamos visiems lietuviams žinomoj vietoj—Sea Cliff Moris Cove, jūros pakrantėje. Ši vieta yra labai graži ir visiems bus smagu čia paviešėti.

Atšventėm Jonines Su Svečiais Iš Toliau

Sandariečių Veikėjų Sueiga Ir Kitoki Dalykai

Sandaros 10 kuopa turėjo savo gražų pokilį Sea Cliff, pagerbimui naujų narių — moterių. Buvo garbingų svečių ir iš kitų miestų, kaip tai p-nai Trečiokai, p-nai Orentai, p-nai Kriugeliai, iš Waterbury, Conn. ir p. Montvilas, p. Brinius, p. Petkevičius iš New Britain, Ct. ir kiti.

Kadangi toji pramoga buvo Joninių Dienoje, tai pagerbėm ir visus buvusius Jonus. O kadangi čia buvo visa antro apskričio valdyba, tai kartu turėjom progos pasitarti ir apie tolimesnį veikimą. Jokūbas Trečiokas patiekė svarbų pranešimą apie mūsų darbus. Pasak jo, sandariečiai daug dirba karo laimėjimo srityje ir Lietuvos gelbėjime.

Prie visų suminėtų dalykų turiu dar priminti, kad panašūs parengimai mūsų kolonijose yra naudingi, nes jie palaiko mus artimesniam būryje.

— **A. Voketaitienė.**

Pasakojimai Apie Laumes Skalbėjas

Per Didelis Smalsumas Būna Kenksmingas

Mažas būdamas aš esu girdėjęs tokią pasakaitę:

Karta moteriškė saulei nusileidus grįžo iš dvaro. Priėjusi upelį rado dvi moteris skalbent audeklus. Pirmoji paklausė jų: "Ar negalėčiau jums padėti? Vakaras juk čia pat, o jūs dar nebaigiat..."

Laumė pažiūrėjo į ją ir sako: "Kad tu tokios geros širdies, te tau drobės ritinys. Rėžk kiek tik tau reikia, bet nebandyk išvynioti, nes tuomet atspėsi mūsų paslaptį.

Moteriškė parsinešė audeklą namo ir raišė kiek tik galėjo, bet ritinis nemažėjo. Po kelių metų jai parūpo sužinoti kas tame ritulyje yra. Pradėjo vinioti nekirpdama ir kaip tik artinosi prie vidurio, drobė dingo ir daugiau nepasirodė.

Toks tai yra pasakaitės turinys. Vėliau ją prisiminęs, supratau, jog pasakaitėje glūdi du doros pamokinimai. Vienas tai, kad už atjautimą kitiems kada nors gausi atlyginimą, o antra — perdidelis smalsumas kartais būna kenksmingu. — **Gervė.**

Ji Reikalauja To Kas Jai Priklauso

Lietuva Niekad Nesutiks Kitiems Vergauti

Demokratišku būdu išrinktas Lietuvos Steigiamasis Seimas nustatė Lietuvai demokratišką santvarką. Tos santvarkos pasėkoje Lietuva tapo viena progresyviškiausių ir pavyzdingiausių valstybių Europoje. Jos pažanga visose gyvenimo strityse stebino kiekvieną bešališką žmogų. Tarptautiniuose santykiuose Lietuva gerbė tarptautinę teisę ir skrupulingai pildė visas tarptautines obligacijas.

Tos pačios politikos leikytis ji yra pasiryžusi ir ateityje; ji nori su visais kaimynais santykiauti, bet atsisako jiems visiems arba bet kuriams iš jų vergauti. Lietuva yra laisvę mylinti ir gerbianti šalis.

Ji linki laisvės visiems ir trokšta jos sau. Ji įeina visu kuo į Jungtinių Tautų programą ir reikalauja, kad jai būtų pritakinti visi tie dėsniai, kurie laidoja visoms taiką mylinčioms tautoms suvereninę lygybę ir kolektyvinę apsaugą.

— **P. Daužvardis,**
Lietuvos Konsulas.

Lietuviai Pagerbė Išlaisvintoją

Konstanca (LAIC) — J. A. V. Generolas Jacob Devers išvyko lankytis Amerikoje. Jo išleistuvėse pasirodė ir lietuviai tremtiniai — tremtinių choras dainavo liaudies dainas ir šokėjų grupė demonstravo lietuvių liaudies šokius. Lietuviai buvo vienintelė-tautinė grupė dalyvavusi išleistuvėse.

Darbas meistrą giria.

TAUP SLAUGĖS PAGELBININKE

Denos laiku pagelba labai reikalinga.

Kreipkis į savo artimiausią ligoninę, arba telefonuok: WABash 7850

"Tikrai Aš Galiu Buti Slaugės Pagelbininke"

AČIU MANO AUTOMATIŠKAM ELEKTRIKINIUI PEČIUI

"Kaip aš galiu būti liuosnore slaugės pagelbininke bent dvi dienas savaitėje ir išvirti valgius del savo šeimos? O tai delto, kad mano automatiškas elektrikinis pečius pats tą atlieka. Aš sudedu valgius į pečių rytmetyje ir kuomet aš darbuojuosi ligoninėje, automatiškas 'timer'ris" nustatytu laiku paleidžia kraštį. Kuomet aš sugrįžtu namo, valgis pilnai išviręs ir ti valgyk.

"Mano elektrikinis pečius greitai išverda, neįdenga ir stebėtinai švariai. Taigi aš patarčiau jau dabar planuoti įsigijimui tokio pečiaus, kuomet juos bus galima gauti vėliai."

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Whose ANNIVERSARY?
Wedding (or business) anniversary soon? Celebrate the day with Flowers
Phone or See Your Florist Now • He'll Deliver or Wire

MODERNIŠKAI ĮRENGTA
Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. YARds 1546

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUŠIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAŽUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Mūsų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.

B.R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

Namų Taisytojas
Kontraktorius
GEO. BORCHERTAS
Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apdraudą Savininkams ir Darbininkams.
10546 S. Artesian Av.
Tel. Cedarcrest 1739

MARIAN I. AST
WATCHMAKER and JEWELER
Musical Instruments Finest Cutlery
4618 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 2184

A. L. KUCHTA
Diamonds, Jewelry, Watches and Silverware
Complete Line of Gifts
EXPERT WATCH REPAIRS
2421 W. 47th St. – Phone Virginia 0990

Telephone SOU. 3141
BORIS BEVERAGE CO.
JUOZAS ARLAUSKAS ir JUOZAS SKIENDIELIS SAVININKAI
PRISTATOM TONIKĄ IR VISOKIOS RŪŠIES ALŲ BALIAMS, VESTUVĖMS IR VISOKIOMS KITOMS PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES.
VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PRIE
BORIS BEVERAGE CO.
220 E Street So. Boston, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOSTONE, TAI YRA
SOUTH BOSTON CAFE
V. BALIUKONIS, Sav.
Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti Geriausių Gėrimų ir Linksmai Laiką Praleisti.
SO. BOSTON CAFE
260 Broadway So. Boston, Mass.

SMAGI, JAUKI IR MALONI UEIGA
SILVERCAFE
S. ZAVADSKAS, Sav.
Čia Galite Gauti Geriausius Gėrimus ir Kartu Laiką Linksmai Praleisti.
KVIEČIAMI VISI LIETUVIAI ATSILANKYTI!
SILVER CAFE
324 Broadway So. Boston, Mass.

VIENA GERIAUSIŲ VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ SO. BOSTONE YRA —
A. ČIŽAUSKO
248 "E" Street So. Boston, Mass.

CLAM HOUSE
A. ČIŽAUSKAS, Sav.
Užkviečia Visus Lietuvius, Jaunus ir Senus Atvykti į Minėtą Užeigą. Čia Rasite Geriausių Valgių ir Gėrimų, ir Išgirsite Gerą Orchestrą. Randasi:
585 Grove – Rout 128 – Braintrie, Mass.

Tremtinio Laiškas Iš Okupuotojo Alzaso

Kaip Lietuviai Bėgo Nuo Bolševikų ir Kas Juos Toliau Ištiko

Prieš keletą dienų vienas žinomas mūsų veikėjas gavo iš Strasburgo, Vokietijoje įdomų laišką, kurį čia paduodam.

Gerbiamas Tamsta!

Sužinojęs Tamstos adresą drįstu keletą žodžių parašyti apie Lietuvos ir išblaškytos lietuvių tautos vargus.

Artėjant rusams dauguma Lietuvos inteligentijos, stambes nieji ūkininkai, amatninkai ir patriotai lietuviai jau pažinę "bolševikinio rojaus" grožybes, be politinių pažimių skirtingumo visi kas tik galėjo ir suspėjo įvairiomis susisiekimo priemonėmis traukė į vakarus.

Skaitoma, kad į Vokietiją bus pasitraukę apie 300,000 lietuvių. Jie bėgo ne del to, kad simpatizavo vokiečiams. Ne. Jie nenorėjo daugiau "savanoriškai" keliauti darbams į Sibirą ir perkentėti galgotą. Antra, dar buvo noras išsaugoti Lietuvos šviesuomenę nuo galutino jos sunaikinimo.

Tur būt jau žinote, kad aušr. Dr. Šliupas pasimirė Berlyne 44. XI. 6. Kipras Petrauskas, važiuojant jau iš Palangos, rusų buvo sužeistas. Būk buvo paguldytas Karaliaučiaus ligoninėje ir apie tolimesnį jo likimą žinių neturiu.

Aš su šeima kartu su kitais 400 lietuvių plaukėme visokiais laiveliais ir keltais Nemunu iki Karaliaučiaus. Mums medicinos pagalbą teikė vienas gydytojas, kuris su šeima keliavo drauge. Kiek iš susirašinėjimo su Dr. Maciūnu patyriau, visi gydytojai gavo darbo savo specialybėje ir gyveno patenkinamai.

Ta proga reikia pažymėti, kad dauguma gydytojų iš Lietuvos pasitraukė. Aš su šeima ir nedidele grupe lietuvių atvykome tiesiog į Alsasą. Čia teko keletą savaičių dirbti vokiečių įmonėje, o jiems išbėgus, mes likome laukti sąjungininkų. 1944 m. lapkričio pabaigoje susilaukėme amerikonų.

Kiek dabartinėje Prancūzijoje yra lietuvių sunku pasakyti. Pagal dabartines žinias Alsase randasi apie 100 dūšių. Prancūzų svetimšalių legione lietuvių įstojo apie 100 žmonių. Paryžiuje sakoma yra taip pat apie 100 asmenų. Reikia manyti, kad kitose vietose taip pat nemažas skaičius lietuvių skursta.

Padėtis mūsų neužvydėtina. Prancūzai, pagal susitarimą su rūsais, nori mus traktuoti rusų piliečiais ir siūlo eiti į rusiškus lagerius, iš kur mus girdi grąžins į "išlaisvintą" tėvynę. Mes kiek galime kratomės nuo tos "laimės". Tuo tarpu dar prancūzai galūtinai to klausimo neišsprendė ir prievartos nevartoja. Bet kaip toliau su mumis pasielgs sunku pasakyti.

Nuotaika bloga. Vis dar nenustojame vilties, kad sulauksime nepriklausomos Lietuvos atstatymo ir busime ten reikalingi ir naudingi. Tuo tarpu gyvenome jau pusę metų be darbo, pinigų ir ateities perspektyvų. Viską ką buvome atsivežę baigiame išsiparduoti, kad galima būtų nors pagal korteles maistą išsipirkti. Gala Amerikos lietuviai galėtų ištiesti mums stipresnę pagalbos ranką!

Daugumas jau šendiena reikalingi materialės ir **visi moralės paramos,** kad mūsų prievarta neatiduotų rusams. Be to, beveik niekas nepasiėmė knygų ir vaikai liko be lietuviško žodžio — spaudos.

Kitą kart galėčiau parašyti, kaip vokiečiai šeimininkavo okupavę Lietuvą, gal kas tiktų ir Amerikos lietuvių spaudai, bet pirmiausia kalbama apie tai, kas labiausia dabar skauda. Gal teko ką nors nugirsti Sibire apie dir. Tallat-Kelpšos, Žuko (Šviet. Minist.) ir Linartų šeimas. Prašyčiau painformuoti. Mano adresas: Alsase Strasbourg 14 rue Herder. Geriausi linkėjimai poniai. Prašau atleisti už sutrukdymą. Geriausios kloties!

P. S. Pienocentro rūmai kaip ir kiti Kauno didesni pastatai vokiečių susprogdinti. — K. J.

Amer-čių Spaudos Atsiliepimai

Platesnis Kooperavimas Su Rusija — Negalimas

"The Providence Journal" savo editoriale tikrina, jog Sovietų Rusija bendradarbiaus su mumis tik tiek, kiek reikalinga jos apsaugai, bet ne kitose srityse:

"Apparently Russia wants to collaborate for purpose of security and scarcely for ought else. We can count upon Russian millitery strength then to stop a war of aggresion, but collaboration on a broader scale, for the general cultural, economic and social improvement of the peoples of the world, as we see that objective, is hardly likely to appeal to the Soviet Union. They have own ideas and their own methods in such matters.

Maskva Nesupranta Amerikos

"The Milwaukee Journal" tvirtina buk Sovietai nesupranta Amerikos ir klaidingai žiūri į ją. Pasak to laikraščio:

"It is time for Russia to show such maturity, if she does not want to find herself isolated again because of distrust. It seems to be beyond Russian understanding that in this country public opinion rules: and public opinion does not like the spectacle of men being invited to sit in a conference and then finding themselves claped in jail.

Russia does not understand us."

Atspaustas Uoloje Adomo Žingsnis

Parodė Jam Visas Pasaulio Blogybes

Ceilono saloje, netoli Indijos, yra aukštas kalnas Samanala vadinamas. Pilgrimai lipa į tą kalną iš visų šalių, ypatingai mahometonai ir budistai.

Mahometonai tiki, jog kuomet Adomas buvo išvytas iš rojaus, tai aniolas nusinešė Adomą į to kalno viršūnę ir parodė jam visas blogybes, kurios atsiras pasekmėje jo pirmutinio grieko. Adomas taip nusiminė, jog jo kūnas pasidarė labai sunkus. Žengiant kalnu jo koja įspaudė pėdsakus, kurie užsilikę iki šių dienų. Ne gana to, Adomui pravirkus iš jo ašarų atsirado ežeras, iš kurio pilgrimai ir šiandien geria vandenį.

Budistai turi savo legendą. Pasak jų, nužengdamas iš dangaus, Budha atsistojo ant Samanala kalno ir jame paliko savo pėdsakus. Tuom tarpu kalne nėra jokių kojos antspaudų; yra tik ledų sulyginti paviršiai, kurie ir davė pradžią anoms legendoms.

Kiekvieno budisto ir mahometono svajonė yra aplankyti Samanala kalną, apsirėdžius baltuose rūbuose. Ten jie pasimeldžia ir palieka aukų dvasiškiams, manydami tuomi išsipirkti iš nuodėmių.

Tėvynės Mylėtojų Draugija Gerai Padarė Imdamosi To Svarbaus Darbo

Kas Parašys Dr. J. Šliupo Biografiją?

Kadangi šiuo klausimu laikraščiuose jau kilo įvairių diskusijų, tai prie jo ir aš norėčiau šį bei tą pridėti.

Pagaminimui Dr. J. Šliupo biografijos geriausiai tinka Tėvynės Mylėtojų Draugija, kuri turi net savo literatūros komisiją.

Jei pačioje literatūros komisijoj nebūtų norinčio paimti ant savęs tas pareigas ir atsakomybę, tai jų pareiga turėtų būti surasti tokį asmenį, kuris apsiimtų tą surinkta medžiagą suredeguoti, kaip istorinė medžiaga yra tvarkoma.

Būtų gerai, kad atsirastų toks asmuo Jaunosios Lietuvos mokyklos auklėtas, kuris galėtų pažiūrėti į Dr. J. Šliupo gyvenimą ir darbus ne simpatijos ar antipatijos jausmais, bet vadiotis grynais faktais išplaukusiais iš paties Dr. J. Šliupo gyvenimo.

Šitoje vietoje aš noriu pasisakyti, kodel aš kalbu apie pastatymą Dr. J. Šliupui paminklo, ne apie išleidimą kokios norint brošiūros pavadinant ją Dr. J. Šliupo biografija. Pastatyti amžiną paminklą, tai išleisti Dr. J. Šliupo gyvenimo **istoriją,** surenkant visokias apie jį duomenis ir darbų apžvalgą.

TMD. suras musų redakcijose gausios medžiagos, gatavų klišių, nuo pat jaunų dienų ar studentavimo laikų, su Dr. Kudirka, Šernu, Mačiu, Jankum, Vištaliu ir kitais veikėjais. Amerikoje gyvendamas laike dar buotės už Lietuvos nepriklausomybę, yra atlikęs nemažai žygių politinėse sferose, ir nemaža atvaizdų bus galima surinkti.

Dr. J. Šliupo gyvenimo istorija gausiai iliustruota ir visa medžiaga surinkta, bus tuom nemirtinu paminklu, kurį privalo pasirūpinti pastatyti Amerikos lietuviai.

— A. B. Strimaitis.

Monarch Liquor Co.
N. KANTER, Sav.
Specialėmis Kainomis
Čia Galite Gauti Degtinės, Brundės, Rum, Gin, Vyno Kordialų Įvairiausių Rūšių.
3529 So. Halsted St.
Phone YARds 6054

Laisva Tribuna

Su Tuo Žmogum Yra Kas Nors Negero

Sekant plačiąją Amerikos lietuvių spaudą tenka užtikti įvairių keistinybių. Bet tokių keistų sapnologijų, kokias galima užtikti V. M. Klausučio (Čekanausko-Chase) raštuose, niekur kitur negalima pastebėti. Kartais pamanai, kad ir tik tas žmogus neiškrypo iš protinio balanso. Nueiti prie tokių kraštutinybių, kokios pasireiškia p. Klausučio sapnologijoj, sveikai protaujantis žmogus negalėtų nueiti. Pasiklausykit ką jis "A. Lietuvyje":

"Lietuva sulaukus nepriklausomybės, vos tiktai atsteigus valstybę, vėl tapo panardinta srovinių vadų antipatijoj, vėl vėl susilaukė nelaimių. Del srovinių vadų neišmintingos vidaus politikos negalėjo pasekmingai išvystyti įtakingą užsienio politiką — santykius su kaimyniškoms tautomis. Pasekmė to buvo skandalinga, Lietuva neteko trečdalio savo žemės su sostine Vilniu, nevaliojo atvaduoti Prusijos pavergto krašto su Tilže ir Klaipėda, suvienyti Lietuvos etnografinius kraštus į tautinę vienetą."

Įsivaizduokit, jeigu Pilsudskis su Želigovskiu, antroj dienoj po pasirašymo Suvalkų sutarties, smurto keliu atplėšė Lietuvos trečdalį žemių su sostine Vilniumi, tai užtai kalti sroviniai vadai. Arba jeigu Lietuva negalėjo atvaduoti Prūsijos pavergto krašto su Tilže ir Klaipėda (Klaipėda buvo atvaduota, tik Klausučiui ant nelaimės neteko apie tai sužinoti), tai irgi kalti sroviniai vadai.

Bet Klausučiui niekad neatėjo į jo silpną galvoseną, kad atvaduoti Rytų Prūsijos žemę su Tilže, reiškia, kad lietuviai, trijų milionų tauta, turėjo tą sritį atkariauti iš miliariškiausios pasaulyje valstybės — Vokietijos, turinčios 75,000,000 gyventojų.

Na, mielas skaitytojau, pagalvok ir pasakyk ar pas p. Klausuti yra nors kibirkštėlė logikos bei sveiko protavimo?

Kad Lietuvoj tarpe srovinių vadų pasireikšdavo ginčių ir susikirtimų, tai yra faktas. Bet tegul p. Klausutis pasako, kurioj demokratinėj šaly to nėra. Tokių srovinių vadų nebuvo Mussolinio Italijoj, Hitleriškoj Vokietijoj ir Staliniškoj Rusijoj. Bet mes žinome ir kokiomis tie ginčiai — sroviniai vadai tapo likviduoti ir, pagaliau žinome koki to viso rezultatai.

Taigi būtų daug geriau jam pačiam ir sveikiau visiems lietuviams, ypač šiame momente, kad p. Klausutis liautūs sapaliojęs apie dalykus, apie kuriuos jis mažiausios nuovokos neturi. Nes iš šono žiūrint atrodo, kad tas žmogus arba nesveikuoja, arba nori pasitarnauti Lietuvos priešams.

— Bazooka.

RASOS KRINTA

Rasos krinta gintarėliais,
Pievos spindi žiedužėliais;
Bet gi man skausmai krūtinę,
Spaudžia, drąsko begaliniai,
Žiūrint į vargų tėvynę.

Šimtametis šilas ūžia,
Ramiai šlama sau giružė.
Bet man liūdna, liūdna vis,
Kad kentėti lietuvis,
Turi kaip koks kalinys.

Nemunas patylom slenka
Pro miškus ir puošnią lanką;
Liūdėsis jo nepaliečia,
Nors jo sriovę krištolinę
Žmonių ašaros atskiečia...

Tel. YARds 4641
J. RIMDZUS, D. C.
CHIROPRAKTORIUS
20 Metų Patyrimo
4649 S. Ashland Ave.
VALANDOS: 6—8 val. vakare Šeštadieniais visą dieną. Kitomis valandomis—pagal suturtį.

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

Phine Republic 5550
A. N. MASULIS & Co.
REAL ESTATE
LOAS - RENTING - INSURANCE
Since 1916 in Business
6641 S. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietam, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Ave.
Phone LAFAYETTE 5800

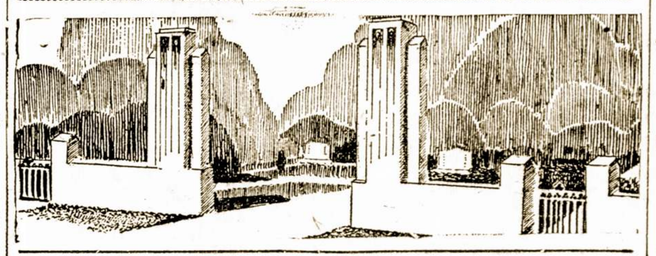

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS
Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNUS
Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1270
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituanica Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA ir J. EVANAUSKAS
3319 So. Lituanica Ave. Phone Yards 1138

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

ADVOKATAI

JOHN B. BORDEN
Lietuvis Advokatas
2201 W. Cermak Rd.
Ofiso valandos: Kasdien nuo 2—4 Išskyrus Trečiadienius.
Telefonas Canal 1175
Vakarai Pagal Sutarties.
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

Tel. LAFayette 7020
DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

Phone Calumet 7358
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3246 S. Halsted Street

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Ave.
Telefonas Republic 7869

YARds 2246
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 3 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARds 7299

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPublic 0054
Jeigu Neatsiliepia — Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Kas diena nuo 1 iki 3 val. po pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakarais
Trečiadienio vakarais ir Sekmadieniais pagal Susitarimą

YARds 4787
DR. STRIKOLIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Ave
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val.
Ned., Serd. ir Subatos vakarais
Tik pagal sutartį
Namų Tel. Prospect 1930

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
744 W. 35th Street

Tel. Pullman 1193 ir 8277
I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Phone YARds 5921
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8 v.
Nedėldieniais pagal sutartį

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI - BIZNIERIAI

Tel. Yards 7258
Aleksa Bakery
J. GAVĖNIA, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausios Lietuviškos Plikytos Ir Rupios Duonos Kepykla

Tel. LAFayette 3171
Peoples Furniture Co.
M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Viską Kas Tik Rtikalinga del Namų—Rakandų

YARds 3599
Piwaronas Baking Co.
D. Pivarunas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

Tel. VICtory 4226
Progress Furniture Co
J. A. Krukas Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam Rakandai — Viskas Del Namų

HEALTHY FOOD
Restaurant
Joe. ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai
Mandagus Patarnavimas

Tel. SEEly 8760
Roosevelt Furnit. Co.
Jovarauskas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys
— RAKANDAI —

Tel. Victory 0066
Anna - James Tavern
Smagi Lietuviška Užeiga
3415 S. Halsted St., Chicago
Ona Bagdonienė ir
J. Janulevičius, Sav.

BOUlevard 9406
Frank Bastis
Savininkas
7-11 NATURAL TAVERN
ir ROSS HOTEL
711 W. 43rd St., Chicago

Užburtasai Dvaras

O kai trečią naktį jaunasai nakvojo, iš vakaro kaip lapas drebėjo, vidunaktį kaip akmuo stingo; dar neužgęso šviesi aušrelė, dar neapsėmė žemės tamsioji naktelė — sudrebėjo lankos, viršūnėlėmis susiūbavo žalios girios, susidrumstė šviesūs vandenėliai: kėlės trečias vaizbūnas iš gilaus kapo, stojos ant aukšto tilto ir gūdžiu balsu, kaip giria užė, dievus aukščiausius meldė:

— Atminkit jam, galingiausi dievai, kad mane jauną amžinai nužudė, mano jaunas dienas sutrumpino, mano gelsvus plaukus sukruvino, mano kraują praliejo ir seną motulę ilgoms dienoms pravirgdė, didiems vargams, gailioms ašarėlėms jos žilą galvą paliko!...

Kaip viesulai sustaugė, kaip audra užūžėjo, kaip trys griausmai užgriaudė — per kalnus aukščiausius, per girias tamsiausias, per lygius laukus, per plačias pievas, kaip viesulas lėkė, plaukė balsas: Už trylikos metų visą priminsių!"

Kaip žemė pajuodęs, jaunikis namo bėgo, į aukštus dvarus, į baltą klėtį, į jaunąją mergelę, pasakodamas gūdžią naujienėlę.

— Per tryliką metų daug laiko praeis, linksmų dienų, laimingų nakčių daug praleisiva,... o paskui abu žūsiva, abu kentėsiva, laimę ir nelaimę abu regėsiva... Tekėsiu už tavęs berneli!

Ir ištekėjo bajoro dukrelė už jauno bernužėlio...

IV.

Metai per metus greitai bėgo, daugelis jau jų praslinko, daug upių vandens nutekėjo nuo to laiko, kai jaunasai bernelis vedė bajoro dukružę. Jau ir senasis uošvis mirė, palikdamas jiem plačius dvarus, aukštas klėtis — ir tik jiedu linksmai ir laimingai gyveno, kaip du karvelėliai burkuonėiai: mylėjosi, grožėjosi laime kuo didžiausia, gyvenimas tekėjo jiedviem kaip sapnai sapnavosi, kaip svajonė liūliavo — ir nū dien geriau, kaip vakar, ir nų vakar linksmiau, kaip iš ryto — ir taip diena dienon vis laimė. Jų turtai dauginosi ne metais, bet valandomis, girios vis daugiau kukždėjo žvėrimis, jų laukai, kaip mėlynos marios, siūbavo ir ritos bangomis, vėjo papučiamos — ir niekas pas juos nepražuvo, nepragaišo dovanai, neprapuolė be naudos nei giriose, nei laukuose, nei namuose, nei žvėris, nei gyvulys, nei grūdas, nei duonos trupinėlis.

Ir garsėjo jiedu po visą pasaulį, kaip šviesi saulelė mėlynajame danguje, kaip negarsėjo nei jų tėvai, nei proseneliai. Jauna bajoro žmona, kaip lelijėlė žydėjo, o patsai — puikus aukštajame dvarely, kaip raibasai sakalėlis žaliajame jovarėly.

Nors taip gerai gyveno juodu, nors taip dėvėjo abu, bet viena godelė vis spaudė bernelio širdį, dienomis kaip ieškinais badė, naktimis kaip akmenim slėgė: vaidinos berneliui, jaunajam bajorėliui, būk tai jo auk šti dvarai išardyti, žalių vyšnių sodai išnaikinti, jaunoji žmona nužudyta. Artinosi dienelė, kurią reiks atsakyti už savo nedorybę, reiks užmokėti už didžius vaizbūnų turtus, už kraujų pralėtą — ne auksu, ne sidabru, ne perlais skaisčiausiais, bet savo puikiąja galvele, savo sunkiausiuoju vargeliu — taip godojo sau bernelis ir begododamas sunkiai dūsavo — kur ėjo, kur jojo, kur skersną žingsnį statė.

Metai slinko — skausmai augo, neduodami dieną laisvai atsidusti, naktį ramiai akių užmerkti. Ir taip vargino ir taip sunkino šitos liūdnos godelės jauną bernelį ir dieną ir naktį.

Ne taip jam baisu buvo vargų, ne taip gailėjosi naujųjų savo dienų, kaip jaunos mergelės, baltos lelijėlės: piktu žodžiu niekam neprasikalbėjus, viešo kelio niekam neperėjus — per jo tik sunkią nuodėmėlę reiks mergelei toks vargelis kęsti.

Ir kur jojo ir kur ėjo, kur tik skersną žingsnį statė, vis godojo, vis galvojo, kaip mergelę išvaduoti iš didžio vargelio, kaip jaunąją išgelbėti iš didžios nelaimės.

V.

Išjojo bajoras žaliojon girion medžiotų, šyvo žirgelio pamandravotų, juodų kurtelių pravaikinėtų, miklių kilpinėlių patam pinėtų, aiklių drožtelių pamėtinėtų, liūdnosios širdelės tai nuramintų.

Jojo bajoras per žalią girią, pagal juodųjų didžiųjų raistų ir bejodamas pamatė kranklį bekrankiantį. Kranklelis lekia, juo dais sparnais tankiai mosuoja.

Ištempė bajoras miklią kilpinę, įdėjo aiklią drožtelę, nušaus bematant krankliuoti kranklelį.

— Krank, — krank, jaunasai berneli, netempk miklios kilpinėlės, nedėk aiklios drožtelės, nešauk mane krankluočio kranklelio!... Žinau tavo sunkią godelę, tavo didžią nelaimę! Nešauk mane, berneli, tai aš tau pasakysiu, kaip be baimės užmigti, kaip ramiai atsikelti.

Nustebo jaunas raitelis, kranklio balsą išgirdęs: tiek metų medžiojo, tiek dienų pragyveno, dar niekuomet negirdėjo, kad kranklys kalbėtų, žmogaus min tis minėtų. Nusigando be galo jaunasai bernelis, nuleido baltas rankeles, išpuolė mikli kilpinėlė, pabirėjo aiklios drožtos vėlytėlės.

— Krank-krank-krank, jaunasai berneli, nesibaidyk manęs, garsusai bajorėli! Tik pabalnoki savo ristąjį žirgelį žalio šilko balneliu ir kamanoki juodbėrėlį grynuoju aukseliu, žeboki žirgelį sidabriniais rudilais, pakaustyk aukselio pasagėlėmis, tai tad joki tolimon šalelėn, į marias mėlynąsias, Prūsų žemelėn; ten rasi didį gojų, o tame gojuje seną senužėlį, po ąžuolu plačialapiu besėdinti, kaitrią ugnį bekurianti. Tai jam išporyk savo darbeliu, tai jam pasakyk savo vargelius, tai jis tave pamokys, kur rasti ramybę, kaip užrūstintus dievus permaldauti.

Taip prakalbėjęs nuskrido krankliuotis.

Varė bajoras šyvą žirgelį iš žalių girių į aukštus dvarus paristėmis pašuolėmis ir, niekam žodžio nebekalbėjęs, balnojo patį risčiausį žirgą, kamanojo bėrą patį aikliausį, jojo tolimon šalelėn, kur augo didelis gojus, o tame gojuje ąžuolėlis plačialapis, po kuriuo sėdi senas senužėlis, kaitrią ugnelę kurina.

Ilgai jojo, ilgai vargo, kol prijojo marių mėlynųjų, Prūsų šalelės...

Ir dasiklausęs ir prijojęs, rado bernužėlis tarp tamsiųjų šilų, tarp žaliųjų girių ąžuolėlį plačialapį bestovintį, žalią viršūnėle besiūbuojantį, plačias šakeles bemikluojantį, žaliais lapeliais beskambantį, mažų pauk štelių apičiulbamą.

Po tuo ąžuolu, po plačialapių gulėjo didis amenėlis, ant jo sėdėjo senas nenužėlis, žilas kaip obelėlė, kaitrią ugnelę kūrino.

Dar jaunas nenusėdo nuo šyvo žirgelio, dar neprisiartino į kaitrią ugnelę, dar nepalenkė puikios galvelės prie seno senužėlio, prie jo žilos senystėlės, dar nesveikino jo garsiais žodeliais, jau senėlis gudžiai prakalbėjo, kaip lapeliai užūžėjo, vakario vėjalio papučiami, gailia rasa apsiprausdami:

— Senai tavęs, berneli, laukiau, senai apie tave galvojau. Susivėlinai ne vienias meteliais, apsunkinai sau ne vieną dienelę! Tai sėskis ant akmenėlio, tai papasakok savo vargelius!

Atsisėdo bernelis and didžio akmenėlio, porino savo darbelius, sakė visus savo vargelius; senelis klausė, žilą galvą į žemę lenkė.

— Sunki tavo dalelė, jaunasai raiteli, didi tavo nuodėmėlė, neveik dievus permaldausi, ne tuoj vaizbūnus padausosi. Toli tai, toli nuo šitos vietos, vakaruose, ne rytuose, už trijų girių, už trijų kalnų, už trijų straujų upelių, už didžių vandenėlių — apsigyveno pikti žmonės. Jie kaip šunys ant mūs loja, plūsta dievus aukščiausius, Perkūną galingiausį, visur mumiems duobes bekasdami, mūsų girias šventąsias bekirsdami, ir žada miego nemiegoti, duonos nevalgyti, tik vienu karštu mūsų krauju misti, kolei mūsų dievų neišvaikys, šventosios ugnies neužgesys, šventųjų miškų neiškapos, tėvų kapų neišdraskys... Tai tu pabalnoki šyvąjį žirgelį, tai kamanoki ristąjį bėrelį, tekink aštrųjį kirvelį, šviedrųjį kardelį, tai tu nujoki tona šalelėn, vakaruose, ne rytuose, už trijų girių, už trijų kalnų, už trijų straunųjų upelių, už didžių vandenėlių, tai tu kapoki tų piktųjų kraugerių galvas, kaip darže aguonėles, tėvų kapus begindamas, aukštus dievus belinksmindamas.

Nuo aukšto dvaro jodamas, pasodink toje vietoje, kur vaizbūnai guli, sausą liepos šakelę. Liepk prisakyti, kad sakalą siųstų, kad žinelę leistų į tave, kai toj šakelė išsprogs pražydės, žalius lapelius paleis. Jei gyvas būsi, ramiai namo josi, nebijodamas nei aukštųjų dievų, nei nužudytų vaizbūnų keršto; jei žūsi — tai tavo jaunoji rože žydės ir tave jauną dažnai minės...

Musų Kliube Dabar Buna Visokių Diskusijų

Pasikalbėjimai Apie Garsius Vyrus iš Clevelando

Ana dieną Lietuvių Kliube radau du gerus tautiečius — Leoną ir Kazį besikalbančius tarpusavyje. Leonas paklausė savo kolegos:

— Kodel buvusio Lietuvos prezidento sūnus Julius neturi nei kiek savygarbos, rašinėja niekus ir terlioja jam nepatinkamus asmenis?

Kazys pagalvojęs atsako:

— Tu dirbi ir už dratų traukimą gauni užmokėti. O Julius savo raštų irgi už dyka netalpina. Neseniai atvykęs iš Brooklyno artimas Juliui žmogus porino, jog Clevelande už tokius darbus, kaip išpėrimas kailio Vaidylai, Grigaičiui ir kitiems brangiai mokama. Kodel nemokėti, jei pinigų nemažai suplaukia?

Leonas paklausė, pakrapštė galvą ir vėl klausia:

— Bet juk prezidento sūnumi yra ir pulk. K. Grinius, bet kodel jis rimčiau užsilaiko ir kai parašo, tai miela skaityti?

— Matai, Leonai, pulk. Grinius nebuvo taip išpaikintas namuose; beto jis yra sūnus tikrojo prezidento, kurį demokratinis seimas išrinko.

Tos diskusijos tęsėsi gana ilgai ir aš neiškenčiau neįsimaišęs. Sakau jiems:

— Nežinojau, kad judu tokie gilūs politikieriai...

Leonas, kreipdamasis į mane, pastebėjo:

— Žinai, korespondente, man jau nusibodo žiūrėti į laikraštį, kuris niekšystėmis užpildytas. Kai užsibaigs prenumerata aš tokių daugiau neatnaujinsiu, nes kiekviename numeryje tos pačios kolionės, tų pačių asmenų rašomos.

— Tai tavo biznis, Leonai — ištariau jam ir pardulinau namo gulti. — T. T.

Senoji Tautų Lyga Bus Palaidota

Kažin Ar Kas Nors Geresnio Bus Sukūrta Jos Vietoje

Neužilgo senoji Tautų Lyga bus likviduota ir jos vietą užims naujoji taikos organizaciją. Skirtumai tarpe vienos ir antros jau pradeda aiškėti. Naujoji turės savo kontrolėje dideles karo pajėgas, kuriomis saugos taiką; senoji Tautų Lyga tokios pajėgos neturėjo ir del to buvo persilpna ką nors daryti.

Bet Wilsono sutvertoji pasaulinė organizacija buvo papuošta gražesnėm idejom ir visų valstybių lygybės principu. Mažesnės tautos drąsiai galėjo sėdėti didesnių tarpe ir jos nebuvo pažemintos. Galingesniems kaimynams buvo draudžiama maišytis į silpnesnės šalies vidaus reikalus, o tuom labiau diktuoti kokią valdžią ji privalo turėti. Nepriklausomybė buvo garantuota visiems Tautų Lygos nariams.

San Franciske sukūrta taikos saugotoja yra pilnoje kontrolėje trijų ar keturių didžiųjų valstybių. Mažesnės valstybės bus ten kaip našlačiai, priklausą nuo didžiųnų malonės. Jų ekzistavimas priklausys nuo kitų malonės. Todel prašalinimas senosios Tautų Lygos nesukels pasaulyje per didelio džiaugsmo. — K. Norvaiša.

Valdiška kalba Haiti saloje yra prancūzų.

Ne Visada Galima Remtis Moralybe

LENKAI DABAR JESKO KALTININKŲ SAVO TARPE

Kadangi taip vadinama Liublino valdžia su keliais "pridėčkais" pripažinta Suvienytų Valstijų ir Anglijos, tai Arciševskio vyriausybė Londone bus priverstinai likviduota ir patsai prez. Raczkiewicz gaus vilko bilietą.

MARGUTIS
"DIENŽODIS" LEIDŽIAMAS NUO 11 BALADŽIO, 1932
1450 Kil. — 12 METAI
WHFC
(1450 Kil.)
Sekmadieniais — 1 val. popiet.
Darbo Dienomis — 9:30 v. v.
PENKTADIENIAIS NUO
7 iki 8 val. vakare

Apdrauda–Paskolos REAL ESTATE
Norėdami apdrausti savo nuosavybes, ar gauti paskolos, ar pataisyme savo namo kreipkitės į mano ofisą.
Esu pasirengęs visiems tinkamai patarnauti
August Saldukas
4038 Archer Ave.
Prone LAFayette 6719

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONIŠKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.
MANDAGUS PATARNAVIMAS
P. Balčiunas ir M. Kovarski, Sav.

Žiurėk! – Žiurėk! – Žiurėk!
Paliuosuti Nauji Filter-Queen Vacuum CLEANERS
Užsisakyk tuojau, nes pristatymai bus atliekami, kaip gauti užsakymai. Taipgi "Health-Mor" pakeitimui dalis ir įvairių išdirbysčių perdirbtas mašinas tuojaus galėsite gauti. Kreipkitės pas
J. F. DANIS – Dyleris
4753 S. Maplewood Ave. — Chicago — Tel. Virgiania 0310
TAIPGI TAISOM VACUUM CLEANERIUS, RADIOS IR KITUS ELEKTROS DALYKUS

P. CONRAD
FOTOGRAFAS
Mūsų Studija Gražiai ir Moderniškai Įrengta
420 WEST 63RD STREET
Tel. Englewood 5883-5840

DUODAM PASKOLAS
Ant Pirmų Morgičių
UŽ MAŽESNĮ NUOŠIMTĮ — BE KOMIŠINO

PATARNAVIMAS GREITAS ir TEISINGAS
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
ARCHER AND SACRAMENTO AVES.
CHICAGO, ILL.
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiadieni
SOUTH PAULINA
RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ
Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos
ELEKTRIKINIS GYDYMAS
Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

...it will provide a debt-free home with our home-financing plan!
ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
NAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOŠIMČIO RATOMS.
TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPYKITE musų įstaigoje. Jusų indėliai rupestingai globojami ir ligi $5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Jusų pinigai išmokami ant pareikalavimo.
SENIAUSIA IR ŽYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA
— 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y 3236 SO. HALSTED ST.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. Yards 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4330-34 S. California Ave.
Tel. LAFayette 0727
DYKAI Koplyčios visose Chicagos dalyse

Radio Programas nuo 8:00 iki 8:30 Pirmadienio ir Ketvirtadienio Vakare iš stoties WGES (1390) su Povilu Saltiesiu

Chicagoje

Dr. A. Yuška Grįžo Nuo Tolimo Pacifiko

Kelionėje Išbuvo Keturias Savaites

Šiomis dienomis į Chicagą grįžo Dr. A. Yuška, kuris buvo nuvykęs į Pacifiko pakrantes ir kelionėje išbuvo ketvertą savaičių. Jis važiavo automobiliu. Pasiekęs Seattle, Wash. jis padėjo automobilių ant laivo ir pasiuntė jį į Alaską savo dukrelei, kuri ten praktikuoja.

Pats Dr. A. Yuška pasuko į San Diego, Los Angeles ir San-Francisco ir paskiau visokiom susisiekimo priemonėm pasiekė Chicagą. Kelionė nebuvusi labai varginga, nors per tą laiką jis ir neteko dešimties svarų.

Senberniams Gal Teks Gaminti Valgius Namie

Atrodo, jog šiam mėnesyje užsidarys tam tikram laikui du lietuviški restoranai Bridgeporte. Jie skundžiasi negauną užtektinai mėsos ir darbininkų. Taigi, pasiliks atviru tik vienas, bet jis nesutalpins visų kostumerių. Todel kaikuriems teks važiuoti toliau, arba patiems gamintis maisto.

Tuli senberniai krapšto galvas ir svarsto ką daryti. Yra net tokių, kurie svarsto apsivedimą, kiti dairos šeimininkių su virtuve. Vienu žodžiu — keblumų tiek ir tiek. — **Alfa.**

Chicaga Pagaliau Pritruko ir Muilo

Kalba Apie Įvedimą Kiuponų

Chicagoje staiga pasijuto mui lo krizis. Krautuvėse tik kur ne kur pastebėsi muilo gabalus, šiaip gi lentynos yra tuščios. Išdirbėjai skundžiasi, jog truksta riebalų, aliejų ir kitokių dalykų. O tą, kas pagaminama — išsiunčiama kur nors kitur.

Beabejo, daug muilo yra išsiunčiama į okupuotą Vokietiją, kur apie pora milionų tremtinių reikalauja higieniškos prie žiūros.

Serž. Vytauto Uznio Laiškas "Sandarai"

Iš Europos kontinento seržantas Vytautas Uznys-Žemaitis prisiuntė tokio turinio laiškutį:

"Paskutiniu laiku gavau keletą Sandaros numerių. Aš apleidžiau ligonię ir jau gana gerai jaučiuosi. Naujoje vietoje esu antra savaitė, bet į porą dienų grįžšiu į Paryžių dirbti del chief signal ofices. Aš manau ateityje būsiu gana užimtas. Galimas daiktas, jog reikės išsikraustyti ir kur nors kitur.

"Kiek teko matyti iš Sandaros, tai p-nas Bachunas yra užsimojęs dideliam darbui. Būtų linksma matyti, kad jis gautų daugiau talkininkų, nes manau jis turi gerą ideją.

"Įteikit širdingų linkėjimų visiems sandariečiams, o aš jums parašysiu daugiau iš lanksmaus Paryžiaus. — **Jūsų Žemaitis.**

Pasarga.

— Išmintingi vyrai geriausiai tinka vedybiniam gyvenimui.

— Bet tas atsitinka labai retai, nes išmintingi vyrai paprastai būna viengungiai.

Gyveno Kaip Skurdžius, O Mirė Kaip Turtuolis

Šiomis dienomis tapo palaidotas senas 18-tos kolonijos gyventojas Petras Varakulis, kuris per 30 metų priklausė Vyčių chore ir šiaip dirbo katalikiškose draugijose. Jis gyveno labai skurdžiai, tartum būtų biedniausias žmogelis.

Dirbdamas pas Sears Roebuck sušilęs atsigėrė šalto "papso" ir greit apsilpo. Virsdamas praskėlė galvą ir tuojau mirė. Artimesni jam draugai pasakoja, jog jis palikęs virš $50,000, tame skaičiuje daug auksinių pinigų. Turtas esąs sukrautas saugiose dėžėse. Artimų giminių P. Varakulis neturėjo.

Senam Name Surado 3 Pavogtus iš Bažnyčios Town of Lake Kielikus

Betaisant seną namą netoli lietuvių katalikų bažnyčios Town of Lake kolonijoj, beizmento sienoje užtikti trys kielikai, kurie buvo pavogti iš bažnyčios prieš penketą metų. Vagys pamanė, jog tie kielikai yra auksiniai, bet kuomet įsitikino, jog jie yra tik "pazalatinti", tai įkišo į sieną, kad užslėpti vagystę.

Tas radinys buvo užtiktas kuomet naujas namo savininkas sumonė jį atremontuoti.

Serž. Marė Bernotaitė Norėtų Patekti į Lietuvą

Žinoma darbuotoja mūsų jaunimo tarpe, dabartiniu laiku tarnaujanti kariuomenėje, seržantė Marijona Bernotaitė prisiuntė iš Paryžiaus laišką. Ji sako, jog United Nations Relief and Rehabilitation organizacija ieško asmenų, kurie tvarkytų pašalpos darbą įvairiose šalyse.

Seržt. Marijona Bernotaitė ban dysiant gauti tokį darbą, kad pasiekti Lietuvą ir aplankyti savo tėvų kraštą. Ji patarė ir kitiems lietuviams paduoti aplikacijas.

Chicagos Lietuvių Moterių Veikla

Pažymėtini SLA. 134-tos Moterų Kuopos Darbai

Šios kuopos susirinkimuose dažnai įvyksta gražių, kilnių sumanymų, kurie greitai būna įkūnyti gyvenime. Štai kad ir pastarajame susirinkime — nutarta pirkti karo boną už 100 dolerių, kas jau ir įvykdyta. Kitas dalykas — narės pasitarusios laisvu noru suaukavo kareivių fondui 20 dolerių. Aukavo: O. Biežienė $5., E. Heimanienė $2.; po $1.: J. Ruddy, M. Lepienė, K. Katkevičienė, J. Grybienė, S. Ruibytė, A. Buchinskienė, J. Visackienė, A. Jo džunienė, D. Mankienė, J. Navickienė, E. Sasevičienė. po 50 centų: K. Mankienė, E. Milerienė, E. Morkūnienė, K. Jakubkienė.

K. Katkevičienės naujų narių priduotos aplikacijos: Onos Malela ir Amelia Nausėda buvo vienbalsiai priimtos. Tat smagu pažymėti, kad ši kuopa be sustojimo auga ir daug savo organizacijai dirba.

Susirinkimas buvo skaitlingas ir praėjo malonioj nuotaikoj, baigėsi draugiškomis vaišėmis.

— **Narfė**

Sophie Barcus Piknikas Šiam Sekmadienyje

Šį sekmadienį, liepos 8 dieną, Justice Park darže, prie Archer ir Kean Avenues įvyks gražus Sophie Barcus metinis piknikas su labai įdomiu programu.

Programas prasidės kaip 2 v. po pietų. Laike programos A. D. Kaulakis filmuos garsines filmas programo dalyvius ir pu bliką.

Sophie Barcus yra gera lietuvių darbuotoja, ji visuomet ir visur paremia Lietuvos Nepriklausomybės reikalus, todel lietuvių visuomenė turėtų jos pikniką paremti savo atsilankymu į jį. Bus graži muzika ir kitokie pasilinksminimai.

Jauniausiu prezidentu Suv. Valstijų buvo Theodore Roosevelt. Laike inaguracijos jis turėjo 32 metus.

Apgailėstauja Del Ko Lietuviai Apleidžia Justice Park Koloniją

Kodel Lietuviai Apleido Tą Apielinkę

Pirm keliolikos metų Justice Park, Chicagoje, lietuvių tautinių kapinių apielinkė, teikė ma lonaus įspudžio jausmą; akim ir sielai visa kas rodė — čia lietuvių apielinkę, lietuvių verslai gužinių daržai. Abu daržai pietinėj Archer ir Kean gatvių kertėj buvo lietuvių savastis; vienas kilniu lietuviam vardu pavadintas — Birutės Daržas; ant pat Archer ir Kean gatvių geriausia biznio vieta ir patogiausia lietuviams užeiga

Kada buvo lietuvių rankose, būdavo rodu ir malonu netik pakelėj sustot, o ir iš gegužinių daržo ateiti pas lietuvį prie stalo su senais pažįstamais palėbaut; mat kas tai tokio prie saviškio traukia, gal išdidumas, gal giminingumas, kad ir lietuvis, mūsų žmogus mums įstengia patarnaut. Nunai lietuviai tiek tautiniai įsisamonino, kad nepavydžia lietuviui vertelgai, ar amatninkui, o priešingai, mielai siekiasi lietuvio patarnavimo; kame yra kaina ir patarnavimas toks pat kaip pas svetimtautį.

Dabar liūdu ir graudu kad apielinkė kur lietuvių kapinės įsteigta ir pavadinta **Tautinėm**, virsta lenkų apielinke. Reikia žinot, kad kapinės tai amžina įstaiga; jų ne parduosi, nė kitur iškelsi; tai tik delto, pasitraukdami iš verslo lietuviai privalo perleisti lietuviui, o ne kitataučiui!

Per neapžiurą, nesupratimą, apsileidimą ar lietuviškai ištižusį žioplumą toji graži ir lietuviams būtinai svarbi apielinkė, lietuvių negarbei ir skriaudai, ūmai lenkėja, abu daržai su patogiausia užeiga perleista lenkam; į pietus ant Kean gatvės dar prieš kapines irgi jau dvi užeigas lenkai valdo ir iš lietuvių daro lengvą pragyvenimą. Jei kitatautis lietuvių apielinkėj iš lietuvių daro gyvenimą, tai tuo labiau lietuvis gali daryti iš savųjų. Todel didelę klaidą daro lietuviai apleisdami Justice Parką.—**A. Rukas.**

P-lės Alfinos Rimkiutės Gimtadienio Puota

Dalis "Jaunoji Lietuva" narių minėjo narės Alfinos Rimkiūtės gimtadienį, liepos 1-mą, Antano Brazausko užeigoje, 2853 W. 63rd St., Chicagoje.

Nariai, kurie dalyvavo, įteikė celebrantei gyvų gėlių bukietą ir gražų korsadžią.

Gaila, kad tik maža dalis narių dalyvavo. Dalyvavę nariai ir svečiai smagiai laiką praleido ir palinkėjo p-lei Alfinai ilgų metelių. — **Pakeleivis.**

Pypkiaus Pažiuros Į Margą Pasaulį

Žiūrėkite Kas Ką Mokina Ūkininkauti!

Bolševikų agentūra "Press Wireless" pranešė iš Vilniaus, jog jau 1940 metais sovietinė valdžia: "Ėmės išgyvendinti — (prašalinti) visokį žemės ūkio primityviškumą. Tas darbas dabar dar stropiau eina".

Tik įsitėmykite kas ką mokina! Sovietiški instruktoriai, ku rie badu marino savo žmones eina "šviesti" Lietuvos ūkininkų, kurie aprūpindavo maistu ne tik savo krašto gyventojus, bet eksportuodavo į daugelį kitų pasaulio dalių. Atrodo, tartum padauža arba valkata nurodinėja Fordui kaip gaminti automobilius.

To Vyro Būta Be Širdies

P-ni Aybun Harwood, iš Los Angeles, atsikreipė į teismą reikalaudama divorso nuo savo vyro Donaldo. Teisme ji liūdijo, kad vyras grįždamas iš darbo bučiuodavo ne ją, bet šunį. Nak ties metu, šuo gulėjo tarpe jų lovoje. Ne gana to, langai miegamam kambaryje turėjo būti atviri, kad katė galėtų įeiti ir išeiti.

Išgirdęs tokią istoriją, teisėjas tuojau suteikė perskiras.

Lenkai Nebėsusikalba Tarpusavyje

Lenkų Tautinio Susivienijimo prezidentas Ch. Rozmarek vadovauja taip vadinamam Lenkų Kongresui ir griežtai smerkia naujai sudarytą Lenkijos vyriau sybę Varšuvoje, kaipo Maskvos įrankį.

To paties susivienijimo cenzorius Świetlik, kuris yra Lenkų Tarybos pirmininku, nusitarė vykti į Europą ir užmegsti ryšius su nauja Lenkijos valdžia, kad tinkamiau pagelbėjus nukentėjusiems to krašto žmonėms. Reiškia, Svietliko taryba pafaimina Liublino grupę.

Aišku, kai įvyksta toks susiskaldymas, tai komunistams dar lengviau yra plėsti savo šaknis.

Pradeda Augti Piktžolės

Atsirado apie tuzinas žmonių, kurie rašinėdami į porą, trejetą laikraščių, bando sumaišyti visiem protą. Seniau tą darydavo Dr. Graičunas. Dabar jam į pagalbą ateina keli kiti jo auklėtiniai, pasislėpę po slapyvardėm. Jie draskosi kaip girti kar čiamoje, koliodami ir šmeiždami įstaigas, veikėjus ir kas tik pasitaiko.

Tikra bėda su tokiais žmonėmis, kurie ir šiuo laiku nesuranda sau geresnio amato!

— **Pypkius.**

Japonijoj yra penki miestai su virš 1 miliono gyventojų: Tokio, Osaka, Nagoya, Kyoto ir Kobe.

Apie Blezdingą Arba Želmenų Kregždę

Lietuvos Ūkininkų Mėgiamas Paukštelis

Suardymas kregždutės lizdo seniau skaitėsi didele nuodėme. Lietuviai mėgo kregždutes del to, kad jos savo čirškėjimu linksmindavo visus ir, a not žmonių, atnešdavo pavasarį.

Kregždutės yra mažas paukštukas, bet labai vikrus. Todel jų taip lengvai negali pagauti vanagai, sakalai, katės ir kiti plėšrūs gyvūnai. Lietuvoje nebuvo tokio kaimo arba pastogės, kur jos neturėtų savo lizdų. Jos pasirodydavo apie vidurį balandžio ir išbūdavo Lietuvoje iki spalių mėnesio pradžios. Paskiau skrisdavo į Afriką. Grįždamos jos surasdavo ne vien Lietuvą, bet ir seną kaimą bei daržinę ar klojimą.

Lizdus jos lipdo iš purvo su priemaiša šiaudų, plaukų ir kitokios medžiagos purvui sustiprinti. Patelės padeda paprastai keturius kiaušinėlius, kurie yra baltos spalvos su rudais taškeliais. Išskridę iš lizdų jaunikliai dar ilgai būna senių peniami.

Rudeniui artinantis visos kregždės pradeda rinktis aplink pelkes, ežerų nendrynes ir grupuojasi kelionėn į šiltus kraštus.

Japonijoj yra 200,000 krikščioniškų bažnyčių.

Parsiduoda Namas

2 Fliatų, mūrinis, 6 ir 7 kambarių Fliatai. Karštas vanduo Stokeriu Šildomas. Geriausioj padėty. Marshfield Ave., arti 57-tos gatvės. Telefonuokit — Prospect 6088.

Parsiduoda Farma

Pardavimui Pienininkystės Farma. 60 akrų; 50 mylių į žiemių vakarus nuo Chicagos. Gera žemė. Su galvijais arba be jų.

JOHN VAISVILAS
813 West 35th St.
Dienomis—YARds 6776
Vakarais—PROspect 0467.

Managers

Del Užmiesto Esančių Optinių Krautuvių
Patyrimas Nereikalingas
Mes Išlavinsim Jus
Transportacija Apmokama
Geras Užmokesnis
Šis Darbas Jums Patiks

A. SCOTT
1148 W. Chicago Ave.

Del Lumber Yard and Mill
- **Yard Foreman**
- **Yard Help**
- **Sawyers-Stricker**
- **Hand**

Nuolatinis Darbas
Dvi Pakaitos

The Roeser Company
7737 W. Van Buren St.
FOREST PARK, ILL.

Pagelbėk Mums Juos Išjudinti
Mums Reikalinga
Body and Fender Men
Truck Body Woodworkers
Aukštas Atlyginimas
Geriems Vyrams
Pastovus Pokarinis Darbas

Blitz Auto Body Shop
9 E. 25th St.

CLASSIFIED

Labaratory Assistants

PATYRĘ FORMULAVIME IR PRITAIKYME SYNTHETIC FINISHES OF THE THERMO SETTING TYPE FOR PLASTIC DIVISION.

REIKALINGA MOKĖTI PRADINĖ BRAIŽYBA IR RANKŲ MIKLUMO.

POKARINĖ GALIMYBĖ NEAPRUBEŽIUOTA.

Del Tolesnių Informacijų Kreipkis arba Telefonuok
KEN MITCHELL — AURORA 8421

Lyon Metal Products Co.
Aurora, Illinois

Vyrai – Moterys – Ex Service Vyrai

Tai Tinkama Vieta Dirbti
Toliau Nuo Chicagos Triukšmo

Bartenders ir Locker Room Men
AUKŠČIAUSIAS ATLYGINIMAS
TAIPGI VEITERKŲ
Geras Uždarbis Tinkamoms Mergaitėms
Kambarys ir Valgis
Puikios Darbo Sąlygos ir Malonios Apystovos.

TAM O'SHANTER COUTRY CLUB
NILES CENTER, ILLINOIS

Ofiso Darbas Jaunoms Moterims

Stenografių darbas dabar yra atviras Chicagos ofisuose Armstrong's Linoleum išdirbėjų. Ši vieta suteikia jums:

40 valandų savaitę. Penkios 8 val. dienos su overtime, jei pageidaujama. Laikas ir pusė už virš 40 valandų. Malonios apystovos moderniškam ofise, kur jūs dirbate su prielankiais viršininkais ir bendradarbiais. Atostogos su užmokesniu — ištarnavus viens metus.

Progos pakilti. Tokia tai yra Armstrong linkmė.
Geras užmokesnis pradžiai.

Del Pilnų Informacijų Kreipkis

ARMSTRONG CORK CO.
13th Floor, Merchandise Mart, Chicago

ATYDOS! ATYDOS!

Merginos – Moterys

Lengvas Darbas Dirbtuvėje
DALĮ LAIKO PILNĄ LAIKĄ
Patyrimas Nereikalingas — Kreipkitės

FORT DEARBORN LITHO CO.
2856 No. California Avenue

100% Svarbioji Industrija
Tuojau Reikalauja
Vyrų ir Ex-Service Vyrų
Strippers — Layout Men
Folding Machine Operators
Geras Užmokesnis.
Laikas ir Pusė virš 40 valandų.
Geriausios Darbo Apystovos
Pastoviai Dabar ir po Karo
Kreipkitės R-C-S. State 5977

123 N. Wacker Drive

MERGINOS - MOTERYS
Dalį laiko: 7:30 iš ryto iki 12:30 pietų; arba 12:30 pp. iki 5:30 v.
Lengvas Darbas
65 centai į valandą.

LE MOYNE
2616 Grand Ave.

DARBININKAI
Gelžgalių Krovimui
Darbas Nuolatos
Geras Užmokesnis
Valandos 8 iš ryto iki 4:30 p.p.
Kreipkis į

Mr. Boender
Calumet Iron & Supply Co.
200 W. Chicago Ave.
EAST CHICAGO, IND.

Reikalingas
Indų Plovėjos
Elektrikinė Mašina
Geras Užmokesnis ir Valgis

L'AIGLON
22 E. Ontario